

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 hét 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyező 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltír sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Lélekalászat.

Arad, július 27.

Kié legyen a jövő nemzedék? Kik legyenek a haza sarjadékainak nevelői? Ez a kérdés kezdi foglalkoztatni mindenütt a számba vehető, a jövőbe tekintő pártokat. Nem az egyéni ambíció és önző hatalomvágy körül sereglő s ideig óráig tartó spekuláns szövetkezeteket, hanem a hagyományokkal bíró s történelmi alapon álló pártokat értjük, a milyen nálunk is a nemzeti önnállóságnak államalkotó szabadelvű pártja, mely most a kormányon van, vagy a Bécsre támaszkodó konzervatív párt, mely századokon át bírta a hatalmat a múltban a német, majd osztrák császári hatalom jóvoltából és a milyen az ország szétdarabolására spekuláló s a nemzeti egyháza vallási tekintélyére támaszkodó nemzetiségi propaganda.

Más országokban természetesen más irányzatok versengenek egymásközt a hatalomért, de mindenütt abban látják jövőjök boldogulásukat, hogy az iskolát hatalmukba kerithessék s az utókor népét már most mint gyermekereget formálhassák saját képükre, és hasonlóságukra.

Belgiumban a legrégebb leghatalmasabb de egyszersmind a legveszedelmesebb és leggyűlöletesebb párt van jelenleg a kormányon, a Rómából vezényelt hazátlan klerikális internacionále, a világuralomra törő papipárt, mely a vakbuzgó

parasztság segítségével már régebb idő óta kezében tartja az uralmat, s attól való féltében, hogy a felvilágosodottabb generáció elfordul majd tőle, mindent ekövetni igyekszik, hogy a népiskolákat s azzal a népoktatást hatalmába kerítse.

Ennek a pártnak a kormánya tehát — támaszkodva nagy parlamenti többségére — elhatározta, hogy az 1884 óta fenállott mérsékelt szabadelvű iskolai törvényeket teljesen átgyurja és a népoktatást a kath. klerusnak befolyása alá helyezi. Erre nézve új iskolai javaslatot készített a melyben azonban oly szemérmelenül kidomborította önző, hatalmi célzait, hogy az országnak a klerikális párton kívül álló egész többi lakossága felzudult ellene és pedig oly intenzitással, miszerint bátran elmondhatni, hogy a hagyományos papzsák Belgiumot a forradalom szelére juttatta.

E javaslat szerint a vallástan — mely eddig fakultatív volt — kötelezővé lesz nem csak, hanem a papoknak adja meg az iskolafelügyeleti jogot, akár községek legyenek azok, akár felekezeti. Ily módon a klerustól és vallási propagandától eddig függetlenül állott községi népoktálából is, a milyent minden községnek tartania kellett, egy tollvonással felekezeti jellegű iskolákat teremt a javaslat azzal a különbséggel, hogy míg ez utóbbiaktól minden országos segínyt megvon, addig a felekezeti iskolákat tetemes állami támogatásban részesíti, és végül —

hogy a koronát rátegye a famozus műre — míg a községi iskolák felett a papoknak felügyeleti jogot biztosít, addig a felekezeti iskolák fölött eddig gyakorolt állami felügyeletet megszünteti.

Ebből láthatjuk, hogyan gazdálkodik a kecske a káposztásban, ha kertészszé tesz, s előzét kapjuk azoknak az állapotoknak, a melyek nálunk még sokkal gonoszabbul elfajulnának, ha Apponyi Albert gróf elnöksége mellett Zichy Nándor vagy Eszterházy Miklós Mórítz gróf lenne kultusz miniszterre.

Ezek ugyan megteremtenék a felekezeti és társadalmi békét — melynek megzavarásával most a szabadelvű pártot vádolják — megcsinálnák a békés egyetértést ép úgy, mint drága barátaik és elvtársaik Belgiumban, a hol a felbőszült néptömeg az utcán még a király személyét is inzultálja, kit vak dühében szintén felelőssé tesz azon merenyletért, melyet uralkodása alatt az internacionális fekete sereg a népszabadság és felvilágosodottság ellen elkövetni készül.

Ebből csak az a tanúság, hogy ha mi a kulturális haladást, a társadalmi békét biztosítani akarjuk, akkor nem szabad belefáradnunk abba a harcba, melyet most a fekete internacionale ellen — mely magát nálunk néppártnak nevezi — folytatnunk kell, ne hogy nyakunkra nőjjenek, s a jövő nemzedéket Rómából importált maszlagjukkal megmételtyezzék, az

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A „Széttépett Rózsalevelek”-ből.

A hold az égnek tükrén
Abrándosan lebeg;
Ragyognak tova tüntén
A báránnyellegek.

Lelkemben így ragyogsz te
Borongó egemen,
Mit szemed aranyoz be
Büvös fenségesen.

S amint az égen tenger
Báránnyelhből ragyog,
Ugy ringanak lelkemben
Rózsás gondolatok,

Pekry Károly.

Alone.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Írta: Hrabovszky Lajos.

Első levél.

Kedves Barátnóm! Maga most a tenger színe felett nem tudom hány méterrel elmélkedik az unalom fölől, amelyet ásitással próbál megölni s én ahelyett, hogy alkalmi szenzációval vagy diákrét hymenhirekkel kísérle-

ném meg valamennyire mulattatni, szellemtelen levéllel vizsam kísértésbe vénékülínek ismert túrelmét s irok önnek — magamról.

Ugyan miről is írhatnék másról? Talán arról a szomorú négy falról, amely fakó arccal oly szatirikusan tekint rám, ha néha hazamegyek, hogy önkéntelenül a temetőre gondolok, avagy azokról a színtelen percekéről, amelyeket a kényszerű munkaközben az íróasztal mellett töltök, vagy ávtírasztott éjeimről, amelyek nagyobb adót kérnek kevés örömeikért, mint azt bárki is hihetné.

Ha este tájt fáradtan hazavetődöm: egyedül vagyok; ha nyugodni térek, agyamban ezer változatban jöhodik meg rövid multam minden emléke: a keserűség, a gyönyör, a fájdalom, a boldogság, vágy és törekvés, jólét és magány.

Elűzném őket, vég nélküli sötétségbe bámuló szemeim elől, de nem lehet. A keserv, árvaság színeiben fürdő kaliedoszkop egyre ott vibrál agyamban, újabb, s újabb tápot nyújtva tépelődő lelkemnek a gondolkozásra.

Hánykodom párnáimon, s nem tudok elaludni; szempilláim félig lehunyva, agyam az éj óráitól sibagyadva, meghajszolt tagjaim elzsibbadva minden porcikám nyugalom után áhítoz, s kerül a szender. Imetten fekszem, s boldogok, a rajongók reménykedésével, s imetten ébredek, anélkül, hogy nyugodtam volna.

Ilyenek az éjszakáim.

S hahogy nagy ritkán fenn maradok, s ahogy a jó emberek mondani szokták, korhelykedem, azt gondolja, más viz a fehér asztal mellé, mint a magány tudata? Az a tudat, hogy hazatérve magamon kívül mással aligha szólhatok, hogy otthon, a lakásomon sűrűs emlékeimen kívül senki és semmi nem fogad?

Ott a vendéglőben legalább arczokat látok.

Igaz, hogy azokat épen úgy nem szenvedhetem, mint a bérnyilkos az erényt, de azért legalább tudom, hogy vannak a közlemben, hallom a kacagásukat, a beszédüket, s ezek után ítélve, akarva nem akarva el kell hinnie, hogy léteznek még emberek is.

Ilyenkor aztán elüldögelek a vendéglőben éjjel utánig is. Gyakorta, talán mindig mellém telepszik egynehány ismerős, akikkel szóba is elegyedek, anélkül, hogy ez nekem a legkisebb örömet is okozná, vagy szórakozást szerezne.

Az egyik elmondja, hogy ma hetven kilométert tett meg biciklín, s a turakönyvében már kéteszer kilométernél jár a bejegyzés, a másik, aki önkéntes-kaplár a hadseregben, az előző napi nachtmanóver fáradalmairól beszél nagy rezignációval, a harmadik, jóformán azt sem tudom kicsoda, a legutóbbi fürdőbál végtelen boldog perceit festi élénk színekkel.

S mindezt nekem! Miért? Hogyan jövök

Komlós Ferencz,

ARADON, Forray-utca és Tökölly-tér sarkán.

Tökölly-téri áruház.

Ajánlja legkitünőbb minőségű

női- és férfi divat-áruit,

melyeket dus választékban a leghíresebb bel- és külföldi gyárakból szerzett be, s upon berendezett üzletében

a legjutányosabb árak mellett

kapthatók.

659

országot pedig beláthatlan zavarokba döntsek.

De a belga ultramontán klerikális iskola-javaslatok példájából az iránt is meggyőződést merithetünk magunknak, hogy mennyivel hátrább vagyunk a közszellem szabadelvűsége tekintetében mi magyarok, a kiknek meglevő népoktatás törvényeink egy cseppel sem jobbak mint azon — most még csak — *javaslatok*, melyek a belga népet egész a forradalomig izgatják. Hiszen nálunk nem csak hogy kötelező a vallás oktatás minden községi és állami iskolában, s a pap azokba hivatalból bejárni jogosult sőt kötelező, — nálunk nem csak biztosítva van *tényleg minden* iskolában a felekezeti irányu nevelés, a melynek csak kilátásba helyezése is a belga népet felháborítja, hanem azonkívül nálunk az önálló felekezeti iskolák legnagyobb részében a haza nyelvén meg nem tanuló ellenségeket nevelnek a hazának az idegen zsoldban álló lelketlen agitátorok. Nálunk a népiszkolákban nem csak katolikusok, reformátusok, orthodoxok nevelnek katolikus, református és orthodox vallásu, hitű s meggyőződésű növendékeket, hanem nevelnek katolikus panszlávokat, lutheranus szászokat s orthodox oláh irredentistákat, hogy legyen utódainknak is kikkel harcolniok s dulakodniok, mintha nem volna elég a jelenkor magyar államfenntartó elemének a harcz a felforgatókkal. Mit mondanának ahhoz a jó belgák, ha nekik *ilyenek* volnának a népoktatási viszonyaik?

No de nálunk sem marad, mert nem is maradhat sokáig ez az állapot. Biztosítanunk kell az országot utódaink számára s ezt első sorban csak úgy tehetjük, ha kiragadjuk a jövő nemzedék nevelését a haza ellenségeinek kezéből, a mit ismét csak az által érünk el, ha — *népiskoláinkat államosítjuk.*

BELFÖLD.

Magyar pénzügyekről. A Pol. Corr.-nak egy budapesti tudósítása szerint a legközelebbi napokban megjelenendő állampénztári kimutatás az 1895. év második negyedére vonatkozólag a bevételek fokozódását tünteti föl az

én a nagy megtiszteltetéshez, hogy gratuláljak minden rettenthetlen biznikistának, sajnálkozom minden gyenge szervezetű önkéntes felett s meghallgassam egy félig ismeretlen ur báli élményeit, aki amellet, hogy hosszadalmas, még oly szemtelen, hogy tegez is.

Egyiknek is, másiknak is felcsillan olykor a szeme, s látszik, hogy lelkében a boldogság vert tanyát, s aztán mintha mindannyian összebeszéltek volna, sajnálkozó kisinyléssel mondják:

— Barátom, neked fogalmad sincs arról, mi a valódi élet!

Tessék, én, aki jó idő óta a saját lábamon járok, lecskét kell, hogy vegyek az életiskolából oly uraktól, akik szerencsések, hogy gazdagoknak születtek, mert különben a fejük után éhen pusztulhattak volna.

Rájuk hagyom. Nem tudok semmit, az életet is majd eztán igyekszem megismerni, a regattaház mellől, meg lóhátról, ha az Isten felviszi annyira a dolgomat, hogy istállóhoz juthatok.

Sokszor alig tudok közülök szabadulni. Mindegyik a karomba kapaszkodik, s vinni akar; vagy ide, vagy oda, akárhova, az mind egy, csak menni, mert különben vége a barátságoknak.

S én az áldozat megyek, mennem kell, mert másképp akik után élek, akiknek a garasából urnak kell, hogy látszassam, — megharagszanak, s elhíresztelik rólam, hogy büszke vagyok.

egész vonalon. A bevételeknek ezen kedvezőbb alakulása kétségtelenül összefügg a belpolitikai viszonyok növekvő konszolidációjával. Előnyös befolyással voltak erre nézve kétségtelenül a kedvezőbb aratási kilátások, valamint a különösen az utóbbi időben fölötté élénk kereslet magyar záloglevelekben is. A folytonos konverziók a külföldi tőkepenzesek figyelmét a magyar elhelyezési papírokra fordították, amelyek civiltázhatlan biztonság mellett még mindég négy százalékos kamatozással járnak. Ezen külföldi tőkeforgalom megbízható becslés szerint 200—300 millió forintra tehető. A Wiener Abendpostnak azon kijelentését, hogy a magyar osztályosjáték sorsjegyeinek elárúsítása Ausztriában el van tiltva, egyesek helytelenül egészen érthetetlen és váratlanul elrendelt intézkedésnek magyarázták. Pedig illetékes helyen Budapesten e tilalom tekintetében sohasem uralkodott semmi kétség és az a tőkecsoport, amely a kiállítási sorsjegyeket átvette, nem számított sohasem az Ausztriában való elárúsításra. Mert nem állami sorsjátékról, hanem csupán államilag jóváhagyott lottóról van szó, amelynek sorsjegyei Ausztriában már magánál a törvénynél fogva sem képezhetik forgalom tárgyát.

Az állami anyakönyvek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi egyházi főhatósághoz, amelyben felszólítja azokat, hogy az általuk, illetve közegeik által vezetett anyakönyveket, tekintettel arra, hogy az állami anyakönyvvezetésről szóló törvény már f. é. október 1-én lép életbe, már f. é. szeptember hó 30-dikán zárják le és az 1895. évben történt bevezetések másolatait nem újév után, mint eddig szokásban volt, hanem már október havában küldjék be az illető törvényhaóságoknak. A miniszter egyidejűleg körrendeletet intézett az ország valamennyi törvényhatóságához, amelyben ezen rendeletét a törvényhatóságoknak tudomására hozza.

Nemzetiségi kongresszus.

— július 27.

(v.) Nem tesszük meg M a n g r a Vazul urnak és társainak azt a szivességet, hogy a valótlan és alacsony vádaskodásnak ama hangján tárgyaljuk a „Tribuná“-ban közölt felhívásukat, mely hang az ő publicisztikai és politikai működésüktől elválaszthatatlan.

Tudjuk mi jól, mi van a bokr megett. Tudjuk mi jól, hogy az ugynevezett nemzeti-

Pedig látja, kedves Nagysád, manapság nem szabad büszkének lennie csupán annak, aki semmit sem tud; ha az ember valamit tanult, s önérejből egy bizonyos magaslatig emelkedett, akkor hallgasson, és legyen szerény, mert különben azt mondják rá:

— Ni, hogy pöffeszkedik az — o s t o b a. Tehát mennem kell. Amint kilépünk a vendéglőből, még egynehány ismerős botlik belém; mert azt is tudnia kell, hogy nekem mindenki ismerősöm. Pedig senkihez soha nem tolokodtam, és senkinek a barátságát nem kergettem.

S tudja Isten, némely ember, mert úgy emlékezik, hogy be akarta magát nekem mutatni, jogot formál ahhoz, hogy éjszaka oda kiáltsa a „szervusz“-t.

El kell fogadnom; az éjszakában nem látszik az egyén; s jó ember lévén, még önakaratom kívül sem akarok senkit megsérteni, aszal, hogy észre nem veszem.

Eltelik egy télóra, mig valami kávéházba érünk.

A sarokban az álmos piuczer, a trónuson a kimázolt kasszirő, aki épen akkor hódítatja meg magát egy vékonylélekzetű rőflóval.

Ünnepélyes jelenet, megmozdítja bennem a nevető-idegeket, minden kedélytelenségem dacára: egy ur, aki elhiszi magáról, hogy hódítani képes, s hogy az, a mit most művel. Hódítás! Aztán egy nő, aki elhiszi, hogy az a kehes lovag belé szerelmes és őt valóban szépek tartja.

ségi kongresszus szorosán összefügg a Brüsszelben tartandó interparlamentaris kongresszussal,

Beszéljünk őszintén. Mangra urék szándékkal botrányt, tüntetést, izgalmat kívánnak támasztani, mikor a magyar államesszme tüzpontjában, a magyar állam és társadalom erejének klasszikus földjén, Budapesten akarnak zászlót bontani, mint szövetségzett nemzetiségek, az ezredéves történelmi Magyarország ellen.

Kétségtelenül arra számítanak, hogy kihívó viselkedésükkel a kormányhatalom állásfoglalását, s a diplomatikai tekinteteket nem ismerő népszenevedély felzudulását érik el. Talán lesz egy kis parázs tüntetés is ellenük. S ők, a jól teljesített kötelesség öntudatával vonulhatnak be Brüsszelbe, mint élő bizonyítékaik a vad magyar elnyomó, zsarnok természetének, a kik még azt sem engedik meg, hogy békekességben tanácskozzanak s a haza ellen nyílt prononciamentokat szervezzenek.

Eddig sokkal ügyesebb embereknek tartottuk azokat az urakat, akik részint hivatásból, részint kenyérkeresetből a törvényes államrend ellen izgatnak örökösen.

De a Tribunában nyilvánvalóvá lett tervük után nagyon rossz színészeknek tartjuk őket, a kik igen ügyetlenül hozzák színpadra politikai operettjeiket.

Mert csak a vak nem látja, hogy Mangra ur és társai, tekintettel a küszöbön levő brüsszeli békekongresszusra egyenesen az agent provokateurnak nem valami diszes szerepére és mesterségére vállalkoztak.

Mangra ur kétségtelenül azt hiszi, hogy Budapest olyan mint Bukarest, a hol minden magyar utas inzultusoknak s a tömeg dühének van kitéve, ha ajkán egyetlen magyar szót mer kiejteni...

A Mangra urék kiáltványát elfogulatlanul, hideg józansággal olvastuk e'. Nincs benne semmi igaz.

Ha e kiáltvány szövege, a mint okunk van hinni, — a brüsszeli békekongresszus illustris tagjainak okulására készült, s egyenesen oda van címelve: akkor nyert ügyünk van Európa itélőszéke előtt.

Mert ez a fölötté zavaros irat oly banális általánosságokban mozog, oly közjogi baklövésék tarkítják, s az egész szelleme annyira ellenkezik azzal, amit európai fogalmak sze-

s mégis. A társaságombeliék lassan-lassan, egyenkint húzódnak mellőlem a kassza felé: olyanforma ez, mint mikor a bogár a fény felé tolakszik.

Egyszer csak azt veszem észre, hogy magam maradtam, kihűlt teámmal, s katzenjammeres gyomrommal, amely találó mása a modern éjszakai életnek.

Észrevétlenül fizetek, s indulok haza. Zűravaros gondolatokkal, fájdalmas érzéssel.

Higye el kedves Nagysád, nem szégyellek sirni, amikor így eszembe jut, hogy akit igazán szeretek, még nem, s akit szerettem, már nem az enyémek.

Gondoljon, s érezzen velem együtt. Szív-ből üdvözli barátja Zalabéry Géza.

Küzdelem a pénzért.

— Regény, —

Irta: Ter Hedberg.

Az „Aradi Közlöny“ számára, svéd eredetiből fordítva.

[28]

[Utányomás tilos.]

Gyakran találkozik az ember ily tekintettel, s az önvád, a tehetetlenség, a megbánás lepi meg, s igyekszik elfutni az elől. Karr is gyakran érezte ezt szive mélyében, — és futott nejének e sajátzerü tekintete elől.

Most azonban e tekintet megnyilatkozás-képen jelent meg előtte, s mintha a fátyolt letépték volna szeméről, olvasott abban, olvasott és értett. Ugy tetszett, mintha a szerelem

rint államjognak és népjognak hívják, hogy megfogalmazása és közzététele a lehető legjobb szolgálat, a mit csak valaki nemzetünknek a művelt nemzetek színe előtt tehetett.

Ez az irat a magyar állam elnevezést valami csodálatosan fantasztikus dolognak tartja. De a békekongresszus küldöttjei művelt urak, a kik ismerik Európa és Európában Magyarország történetét.

Tudják, hogy ez a föld ezer év óta a magyarok nevére van a történelem telekkönyvébe bejegyezve. Tudják, hogy a király, a kinek Szent István koronáját a fejére teszik, s a kinek neve ott van az ország törvényei alatt, a magyar király.

Tudják, hogy a 67-iki kiegyezés alapján is Ausztria-Magyarországról van szó. Ennek a monarchiának jól ismerik követeit, nagyköveteit, kereskedelmi szerződéseit, nagyhatalmi állását, vitéz hadseregét, mely egytől-egyik osztrák-magyar.

Nem sokkal szerencsésebb a felhívás az állítása sem, hogy „privilegizált nemzeté emelték a magyarok magukat.“ S hogy ebből a „többi nemzetiségeket“ kizárták.

Nem most lettünk nemzeté, már a honfoglalás idején egységes nemzet voltunk. S a nemzetnek e fogalmából annál kevésbé zárhatjuk ki az oláhokat, szerbet, tót, ruthént, mert ők az 1868. évi XLIV. t.-cz. értelmében is — melyre folyton hivatkoznak — „osztatatlán, egységes magyar nemzet“nek tagjai, s így ők, bármily nemzetiséghez tartozzanak is, a nemzet közösségétől, egységétől, oszthatatlan voltától külön nem választhatók.

Oláhok, tótok, szerbek stb. tehát külön közjogi fogalmat, külön politikai organizmust nem képeznek, közjogi egyéniségeknek őket a magyar nemzet el nem ismerheti.

Hasonló joggal Romániában, az ott élő nagyszámu idegen nemzetiségek azonos követeléseket támaszthatnának a román nemzet ellen. De a bukaresti urak okosabbak, mint mi. Ők tüzzel-vassal romanizálnak mindenfelé, mi pedig olyan liberális nemzetiségi törvényt hoztunk, a milyenre nincs példa az egész világon.

Azt mondja a felhívás, hogy Magyarország belső állapotában az egész világ a veszedelmek gyújtópontját látja. Hogy a magyarországi nemzetiségi kérdés vita tárgya az európai sajtóban, a kabinetekben és az idegen

parlamentekben. S hogy ez így nem mehet tovább.

Az egész világ alatt természetesen az oláh izgatókat, a vándor apostolokat, az általuk félrevezetett néhány száz francia és olasz lapot, — meg a ligát kell érteni.

Ezek tüzet látnak és tüzet jeleznek, nem azért, mintha a magyar állam fedele csakugyan lángban állana, hanem azért, mert szeretnék azt minél hamarabb — felgyújtani.

A magyar sajtó pártkülömbőség nélkül, jéghideg nyugalommal fogadta Mangra urék mozgolódását.

Azt különben meg kell vallani, hogy felépésük pillanatát szerencsésen választották meg.

A panszlavizmus megindult. Első sorban Románia az, melyben ez a megmozdulás nagy és tegyük hozzá, jogos félelmet ébresztett.

Még az ellenzék lapjai is, — legutóbb a „Romanul“, — a hármasszövetségben és Ausztria-Magyarországban biznak, s e komoly politikai helyzethez képest, szívhezszóló, édes loreley-hangon beszélnek velünk, s a dákorománokkal minden közösséget megtagadnak.

Mangra ur és társai pedig ezt, a ránk nézve nagyon kedvező pillanatot ragadták meg, hogy gyerkőc-csinyekkel az Ausztria-Magyarország s a Románia közt meglevő entente cordiale köreit zavarják.

Nekünk nem, csak maguknak ártanak vele.

Egyelőre ennyit kívántunk megjegyezni Mangra urnak és társainak komikus vállalkozásáról.

A bulgáriai válság.

— Legújabb hírek. —

A szerb fővárosban egyre fölötté alarميزó híreket terjesztenek a dolgok állásáról Bolgárorszában. Bárha tulzottak is ezek a hírek, minden esetre bizonyosságát képezik annak, hogy milyen reményekkel kíséri az ottani oroszofil párt az események folyását Bulgáriában.

Igy azt beszélnek többek között, hogy egész Bolgárorszában megvannak arról győződve, hogy Ferdinánd fejedelem nem tér

vissza többé Szófiába. Hogy mi történjék ezután, arra nézve fölöttébb elágazók a vélemények. Némelyek azt állítják, hogy katonai diktatura fog következni Petkov jelenlegi hadügyminiszter alatt.

Mások ismét oda nyilatkoznak, hogy a bolgár küldöttségnek ideiglenes kormány beiktatását tanácsolták Pétervárott, élén Klemens metropolitával, mint regenssel. Azután egybehivandó volna a szobranje, hogy egy török és egy orosz biztos asszisztenciája mellett megéjtse az új fejedelem-választást. Oroszországnak nem volna kifogása az ellen, hogy Ferdinándot újból is megválasszák fejedelemnek, csakogy ennek addig az országon kívül kellene maradnia.

Annyi bizonyos, hogy a szerb orosz-barátok nagy reményekkel tekintenek a bolgárországi fejlemények elé, míg ellenben Szerbia komoly politikai köreiben azt a nagy aggodalmat táplálják, hogy végzett teljes fordulat állhat be az események folyásában a Balkán-félszigeten.

Lutzkanov, Cankov veje, egy a szerbekhez intézett fölhívást tesz közzé Cankov lapjában, amely fölhívásban felszólítja a szerbeket, hogy nyújtsanak segédkezett a bolgároknak Maczedonia felszabadításához.

A „Voss Ztg.“ következőket írja: „Berlinben higgadtan kell megítélni a bolgár viszonyokat. Ezek az állapotok érinthetik esetleg az osztrák-magyar érdekeket is és adandó alkalommal legalább is diplomáciai segítyben kell majd részesíteni a szövetség-társat.“

A londoni Daily Newsnak egy bécsi jelentése szerint Szófiában és más városokban komoly ellenséges tüntetések voltak Ferdinánd fejedelem és Stoilov miniszterelnök ellen; hire jár továbbá annak, hogy forradalmi zendülés tört ki.

A Daily Newsnak egy odessai sürgönye ellenben azt jelenti, hogy a bulgáriai események végeredménye a fejedelemnek formális elismerése és egy erőteljesebb, reprezentatív miniszteriumnak alakítása, valamint bizonyos közigazgatási reformok behozatala leend.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 762.8 milliméter, délután 2 órakor 761.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor + 22.0, délután 2 órakor C° + 31.3. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor K. 2. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

és boldogság végelmen mélységébe tekintett volna; egy egész világ tárult fel előtte, melynek létezéséről eddig sejtelve sem volt, egy világ, mely ott volt lebilincselve, elbűvölve, osupán őt várva, hogy életre ébredjen.

Keserű, kínzó fájdalom fogta el Karrt; sejtette, hogy föláldozta, eldobta egész életét; megsemmisítette egész létét. — Ugy tetszett neki, mintha most egy jobb lét sugara fénylenék felé, mely lét az övé volt, de melyet megérteni nem tudott, s most már késő volt, — késő volt!

Ekkor ugy tetszett előtte, mintha valaki hívna. Felugrott és az előszobán át a nagyterembe ment. Ott megállt az ajtóban és csodálkozott, hogy miért jött oda. A nagy szobában sötét volt, a kályha tüze elhamvadt s az izzó parázdadarabok vörösen fénylettek, anélkül, hogy világot terjesztettek volna.

Karr ekkor ismét neje arozát látta, újra felismerte tekintetét, de most már csak figyelmeztető volt, s Karr megértette végre, a mit akart. Helyre kell hoznia mindent, kerüljön bármibe is, talán még nem lesz késő, — bár ne lenne még késő!

Sebeseu ment át a nagy termen, de e perczen megnyílt a beteg szobájának ajtaja és az orvos lépett be.

Karr elsápadt, midőn az orvost megpillantotta, s aggodalmasan vizagálta arcvonásait. E perczen a beteg szobájából gyöngé, nyöszörgő hang hallatszott, ehetetlen nyöszörgés, milyennél az új szülöttek üdvözik az életet.

Karr összeresztette s erősen ragadta meg az orvos karját.

— Meghalt? — kérdé dadogva.

— Nem! El! Sokkal kedvezőbben folyt le a baj, mint reméltem, de... Nem, ne menjen be, — kiáltott az orvos s feltartotta Karrt, ki az ajtó felé rohant.

Karr azonban türelmetlenül lökte félre az orvost.

— Látni akarom! — mormolta fogai között.

— De én megtiltom önnek, hogy bemennen, — szólt hevesen az orvos, s még egyszer utját állta. Rövid dulakodás kezdődött, de Karr erősebb lévén, az orvos nem bírta visszatartani.

— Tehát erőszakkal meg akarja ölni őt, — szólt az orvos, hátra lépve; — akkor az én jelenlétem felesleges. Alászolgája!

Néhány lépést tett az előszoba ajtaja felé. Karr erre megállott, mintha valami süjtötta volna.

— Nem, nem, ne menjen, — kérte az orvost, — mindent megteszek, amit akar, csak meg ne haljon ő!

Az orvos türelmetlenül vont a vállait, de maradt.

— Én nem parancsolok az élet és halál felett. De van még lehetőség és remény. Fő dolog az, hogy ne izgassák őt, mert a legcsekélyebb felindulásnak veszélyes és végzetes következménye lehet. Majd meglássuk. Küldhetek valakit a gyógytárba?

Karr áhitattal hallgatta az orvos szavait.

A legnagyobb sietséggel küldött a gyógytárba orvosáért.

Midőn az orvos újra visszatért a beteghez, az ajtóig követte őt s ledült az ajtóhoz, s ugy várt.

Egy pillanat múlva az orvos ismét kijött a betegtől.

— Egészen elfeledtem, — szólt; — hogy talán szeretné megnézni fiát.

Karr felugrott és zavartan tekintett az orvosra, s hol elpirult, hol elsápadt.

— Nem, nem, most nem, — dadogta és elutasítólag nyújtá ki kezét. — Nem! — ismételte rekedt hangon.

— Az orvos bámulva tekintett rá.

— Osodálatos történet ez! — mormogá magában, s visszatért a beteghez.

Két nap és két éjen át alig távozott Karr a beteg szobájának ajtajától. Nem mert bemenni, félve, hogy nem képes fenntartani higadtságát.

Meta ez idő alatt folytonosan gyöngült. A harmadik nap reggelén felköltötték Karrt, kit az álom elnyomott. Az orvos keltette fel, ki este óta ott örködött a betegnél.

— Mi a baj? — kérdé álmosan Karr.

— Be kell jönnie és segitnie nekem! Ninos veszély, hogy felismeri őnt! A lász megjött, s ha le nem győzzük, akkor...

Karr gépiesen egyenesedett fel s követte az orvost a hálószobába, hol egy éjjeli lámpa gyöngé fényt terjesztett. Még nem volt képes

A néppárt lobogója.

— Szűz Mária képe a választásokon. —

Hogy a nemsokára bekövetkező képviselőválasztások alkalmával a néppárt akcióba lép s hogy egy csomó hecczkáplán mint néppárti képviselőjelölt csokolózik a polgárokkal, azt mindenki tudja. Arról azonban, hogy a néppárt reverendás és nem reverendás bajnokai milyen zászló alatt mennek bele a választási küzdelembe, és verekedésbe, még eddig senkinek sem volt sejtelmé.

Most azonban immár kibujt a szög a zsák-ból és megtudtuk, hogy a néppárti képviselőjelöltek kortes-zászlójára Szűz Mária képe lesz kifestve. Legalább így nyilatkozott egyik prédikációja alkalmával K n e z i t s József ráczkevei káplán, a hecczkáplánok e legkiválóbb alakja, akinek tetteiről nemrég hosszasan számoltunk be. Amit akkor erről a káplánról elmondottunk, azt most egy igen hosszú és részletes közleményben a „Szabad Szó“ egyik kiküldött munkatársa mind megerősíti s újabb részleteket is nyújt. Ilyen újabb részlet az, ami a Szűz Mária kortes lobogóra vonatkozik.

A hecczkáplánnak erre vonatkozó prédikációja a „Szabad Szó“ szerint így hangzik:

„Kedves hiveim! Most jövök az én jó püspökömtől, aki engem kitüntető szívesseggel fogadott s a lelkekre kötötte, hogy ezután is úgy cselekedjem, ahogy eddig eljártam. Most már azután nem megyek el innen, ha az egész minisztérium és Magyarország minden hatósága a sarkára áll is, mert a püspököm parancsa szent előttem. Nem fog itt tovább garázdálkodni a kormánypárt, hanem bevonul a dicő néppárt, amelynek im előttetek, hiveim, jelöltjévé avatom magamat. A néppárt zászlóját lobogtatom, a m e l y e n S z ű z M á r i a k é p e l e n g s e z t v i z s e m m a j d a z i t t e n i k é p i s e l ő v á l a s z t á s k o r g y ő z e l e m r e .“

Fürdői levelek.

Bihar-Tenke, július 26.

V.

Amig Ön, asszonyom a tenger hős hullámai között, halvány fogalommal sem bír arról, mit tesz az 38 fokos enyhe kis melegben a „Hangli“ itthon maradt néhány szál unalmas népét élvezni, vagy a városligeti szinkör „Oh drága Margaréta“ című legújabb és legklasszikusabb nyelvzetében és művészi alakításaiban gyönyörködni, addig én, hogy mit tettem, ime! Nem bírtam ki sokáig az elmondott nemes élvezeteket — épen kapóra jött

megszabadulni az álmoságtól, s voltaképen azt sem tudta, hogy miről van szó. Azt képzelte, hogy a szobában egy gép van, mely működik és zakatol, s azt gondolta magában, hogy ha a tüzet azonnal el nem oltják, a gép a levegőbe robban. Haragudott önmagára e képzelődése miatt és igyekezett elcsendesíteni önmagát.

Egy óra telt belé, míg szemével megkülönböztethette a tárgyakat. Ott állt a beteg ágyánál s hallotta, látta, hogy az orvos valami nedvesített ruhával foglalkozik. — Egyszerre csak eszébe jutott, — nyugtalanul tekintve körül, — hogy a gyermek nem volt a szobában!

Metára szegeste szeméit. A nő feje kissé hátrahanyatlott: a párnákon, arca roppant piros és puffadt volt, — s úgy látszott, mintha a vér keskeny ajkain át akart volna kiömleni. A meggyuladt szemhéjak mélyen csukadtak le, s ajkai rezegtek a lélekzet fuvalmától.

Karr mozdulatlanul állva, bámult nejeire; úgy tetszett neki, mintha valami hiányoznék az arcából, — de mi?

A tekintet! Rögtön kitalálta ezt és újra meglepte az a kínzó aggodalom, mely azon este gyötörte, mikor a gyermek világra jött. Elfajította felindulását, mert az orvos intett neki, s mert a beteg e perczen nyugtalanul fordítá félre fejét, s hájtott és felemelt szemhéjait. Karr egész testét borzadály futotta át, s szeméit mohón szegeste neje szeméire. De a tekintet, melylyel találkozott, rideg, üveges,

a mi közös poéta barátunk szívélyes meghívása — menjek le hozzá, aki lemenekült, egy kicsi hazai fürdőcskébe, ahol nemcsak üdülést, fáradt lelkének, testének nyugalmat, de egyuttal egészséges friss levegőt, ujjáteremtő jó falusi életet is talál.

Elfogadtam a meghívást — no megjártuk mindaketten, ő csunyan, én — aki soha sem keresem tulságosan a csendes magányt — szépen. Mikor a nagyszalontai vasúti állomáson elhelyezkedtem a kényelmes, ruganyos járműben mely ide szállított: scrupulasaim támadtak, hátha nem is olyan iczi-piczi kis fürdőcske ez a Tenke, mint az én jó postám hitte. Hogy mennyire jó „ándungom“ volt, meglátja mindjárt. Arnyas lombos erdőn át haladva csakhamar meglátuk Tenke napfényben izzó, csillogó templomtornyát és végtelen kellemes meglepetéssel gyönyörködtem a szép panorámában. Egy őserdővel fedett domb tövében fekszik a tiszta rendezett kis városka, ahová 2 órai kocsiútas után utunk úgy, hogy fele még a dombon, másik fele lenn a völgyben. Előtte dombokkal erdővel fedett gyönyörű fensík, melynek teteje — kékes — zöldjéből 6—8 falu ragyogó templom tornya, fehér házikói válnak ki festői rendtelenségben, míg a háttérben a bihari havasok kékes fátyol-ködben. Legjobban hasonlít ez a szép táj a tátrafüredi Róza-menháztól látható remek képhez a szépségi 16 faluval, háttérben a lomnici csucscsal.

A fürdő maga a várostól félórányira szép kis völgyben fekszik és igazán meglep csinos, tiszta izléses épületeivel, szép erdős sétányaival, rendezett fürdőivel. De ami különösen meglepett bennünket, az a szép publikum mely itt üdülést keres és az a végtelen kedélyes társadalmi élet, amely uralkodik. Szébbnél szebb asszonyok, lányok nagy tömeget találtuk, csend és nyugalom helyett pedig olyan sajos vidám életet, hogy kis poéta barátom sokszor kimerülten sóhajt fel, bár ő is inkább Ostendébe ment volna! Tán egyéb oka is lenne rá — szegénynek.

Kora reggeltől késő estig változatos pezsgő a kis fürdő élete, legelőnkebb azonban délután 5—8 óráig, amikor a lawn-tennis és croquette-partiek ugyancsak lármás izgalomban tartják az elegáns, hármely világfürdőbe beillő toillettekbe öltözött hölgy-partnereket. Végtelen kedélyesek ezek a parthiek — különösen nekem azok. A croquet lepassionatusabb partnere egyik bihari gentry bájos, szellemes felesége, aki oly könnyen játszik a croquet és lawn-tennis lapdákkal, mint a férfi szívekkel. Méltó partnere egy szép kaukázusi bankárné, exotikus, bájos szépség, szintén egyik nevezetessége most a fürdőnek.

Később azután, a partiek után a vendéglő arnyas platánfái alatt gyűl össze a társaság, hol késő estig élvezük a pompás jó cigányzenét. Szóval óriási léptekkel halad ez a kis fürdő a nagy fürdők niveauja felé és ebben egyik főindok, hogy magának a városkának oly élénk, igazi magyar vendégszerető kedves publikuma van, amely mindennap lenn van a fürdőben, hogy nagyon

kifejezéstelen volt, — alig ismert rá. Karr fájdalmasan fordult el e látománytól.

Karr egy egész éjjel és nappal ott maradt Meta mellett, kinek láza folyton növekedett. Nem volt képes megbékülni ama gondolattal, hogy Meta meghal és itt hagyja őt boldogtalanságban. Szeretett volna még egyszer szeméibe tekinteni. Azt a tekintetet, azt a tekintetet át szeretni volna még egyszer élvezni, — s e vágy csaknem rögeszméjévé lett, melylyel szünet nélkül foglalkozott a virrasztás alatt, s minél inkább közeledett a rettegett vég, annál erőteljesebb lett e vágya!

Az orvos félt, hogy Karr megzavarodik! Meta azonban meghalt, anélkül, hogy egy perczre is magához tért volna. Az utolsó tekintet, mit férjére vetett, üres és megtört volt, s halál hidegsége volt abban.

Es e tekintetre, valamint ama másikra, szüntelenül s mindig visszaemlékezett, ez alkotta ama sajátos, titoktelt köteléket, melyet Karr sohasem értett meg, soha megérteni nem igyekezett, s mely mégis megvolt közöttük, — ezt érezte.

Ugy látszott mégis, hogy nem sajnálta nejét. Halála után ismét a régi Karr lett, s amaz erőteljes felindulások, miknek az orvos is tanuja volt, mi nyomot sem hagytak. Ismét és egészen ügyeinek szentelte magát, mintha misem történt volna. Csunán egy dolog volt megfajthatlan, hogy gyermekét nem akarta látni.

hamar édes otthonná varázsolják az idegen előtt, a másik a fáradhatlan tulajdonos, aki mindent megtesz, hogy a vendégek tökéletesen jól, otthon érezzék magukat. Ezt a csélt el is éri. Ha még elmondom, hogy a szeretetreméltó fiatal doktora a fürdőnek, aki ahány beteget gyógyít, annyi sebet üt a női szíveken, lekötélező szívélyességével, kedvességével általános szeretetet élvez, közkeletű, meg hogy a pompás gazdag vastartalmu viznek különösen női körökben minő rendkívüli hatásai vannak: elmondtam röviden mindent, ami talán önt is rábírja, hogy egy kis utókurára eljőjön. Igérje meg.

Most sietek a postára — nem azért, mert a fürdői postamesternek igen kedves szép asszony akivel élvezetes pár perczet el lehet csevegni — hanem hogy a levelem még ma elmenjen.

Igaz hive

RÓZSA ENDRE.

A horszéli Annabál.

Borszék, július 25.

VI.

Az itteni fürdőközönség elitje adott találkozót egymásnak, a mai, erkölcsileg fényesen sikerült balon, melyet dr. Szilvásy János fardőorvos kezdeményezésére s az itt üdülő aranyfialság Zimerhausen Antal szobrának alapja javára rendezett.

Annak daczára, hogy csak három nappal előbb hirdették a fürdők-, vendéglők- és kurssalonban elhelyezett plakátok az Annabált, igen szép számban jelentek meg azon, magától értetődleg kiki oly toilletben, a minő épen rendelkezésére állt. Klakli, lakk frakk és selyemsuhogás volt quantum satis, a melyet csak a széles jó kedv licitált tul, s így a derék s előkelő tagokból állt rendezőség meglehet elégedve az eredményvel. Az első négyest 80 pár táncolta. A tiszta bevétel mintegy 100 frt. A jelen volt hölgyek a következők:

A s s z o n y o k: Éltető Albertné, László Józsefné, öz. Demeter Domokosné, Hoffmann Gézané, Papp Sándorné, Reicharsberg Józsefné, Kelemen Adámné, öz. Moór Károlyné, Dudatz Antalné, dr. Szilvásy Jánosné, Gyulai Rosenberger Mátyásné, Csik Jánosné (Arad), Gyulai Rosenberger Ignázné, Bajkó Gyuláné, dr. Bernát Albertné, Krausz Emilné, Deák Péterné, Csiky Kálmánné (Arad), Kondray Mártonné, öz. Urmánczy Jánosné, Lászlár Menyhértne, Horváth Akosné, Thuróczy Lajosné stb.

L e á n y o k: Kabdebo Aranka (Arad), Kocsuba Róza (Arad), Csik Irén (Arad), Kókay Margit és Irma, Kelemen Ilonka és Margit, Rozenberger Rózi, Kovács Rózi, Jakab Mariaka Urmánczy Janka és Lenke, Lászlár Stefánia és Piroška, László Panna, Csiky Ilonka és Anna, Gaál Lenke, Hints Margit stb. Cs . . k.

Azon nap estéjén, melyen a csendes és egyszerű temetés végbement, felment azon szobába, melyben azelőtt lakott. Az orvos gondoskodása folytán, a gyermek mellé egy dajkát adtak. A dajka és az öreg asszony, — kit az orvosnak Karr anyjánul mutattak be, — osztották meg a gondoskodást a gyermek felett, s vetélkedtek ebben egymással.

Egy izben Karr mégis bement a gyermekszobába, midőn a dajka éppen szoptatott. A dajka látszólag meg volt lepetve, de azért nem hagyott fel munkájával, hanem folytatta azt. Karr néhány lépés távolban megállt a dajka előtt, de elkerülte annak tekintetét, s folyvást a kis babát nézte, aki testestől-lelkestől el volt foglalkozva, s nem ügyelt atyjára.

— Erős gyerek, — szólt végre a dajka. — Friss, mint a dió, s oly étvágya van, hogy szinte hihetetlen!

— Hasonlít a tekintetes urhoz, — folytató néhány pillanat után, választ várva.

— Hasonlít! — kiáltott fel Karr, s szeméi könyezni kezdtek, — s amint a gyermek felhagyott az emlővel, karjaiba kapta s oly erősen csókolgatta, hogy sirni kezdett.

Es daczára a dajka kifogásának és figyelmeztetésének, és a gyermek sírásának, karjai között tartotta a piczikét, s hosszasan, fájdalmasan nézegette, ama keserű és zsarnoki vágygyl és kéjjel, melylyel szemlélni szoktunk olyasmit, ami sokba, — nagyon is sokba került!

(Folytatása következik.)

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 28. —

Változás nem várható.

HIREK.

Július 28. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Ince. — Protestáns naptár: Ince. — Görög-keleti naptár (július 16.): Athén. — A nap két 4 óra 34 perceskor, nyugszik 7 óra 38 perceskor.

Július 29. Hétfő. Róm. kath. naptár: Mártha szűz. — Protestáns naptár: Mártha szűz. — Görög-keleti naptár (július 17.): Marina. — A nap két 4 óra 35 perceskor, nyugszik 7 óra 37 perceskor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan. Költő-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgárjaka, földszint.

— „Alone“ czimen lapunk mai számában egy tárczasorozatot kezdünk meg **Hrabovszky Lajos** segédszerkesztőnk tollából. A tárczasorozat hét levélből áll, melyben egy elhagyott írja le fakó életét távollevő barátjának. A tárczákra e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Az anyakönyvi kerületek. A belügyminiszter tegnap küldte meg Arad város tanácsának az ország anyakönyvi kerületek szerinti beosztását. A leírásához egy térkép is van mellékelve, amelyet ki fognak adni a mérnöki hivatalnak lemásolás végett.

— Kiténtetett kincstári ügyész. Mint a hivatalos lapban olvassuk, a király az Aradon is jól ismert **Kohányi Mór** kincstári ügyésznek, sikeres szolgálatai elismerésül, a jogügyi tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

— A középületek és a csatornázás. A csatornázási szabályrendelet egyik paragrafusában értelmében a középületek bérlői négyszögméterenkint 1 frt 50 kr. után esedékes illetékkel járulnak hozzá a csatornázás költségeihez. Arad város tanácsa tegnapi ülésén kimondta, hogy utasítja a mérnöki hivatalt a szükséges felmérések eszközésére.

— Athelyezett tanár. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter dr. **Richter Aladár** aradi főgymnasiumi rendes tanárt a budapesti J. ker. kir. kath. gymnasiumhoz rendes tanári minőségben áthelyezte. Az aradi tanári kar egy jó erőt és kiváló kollegát veszít a távozásban.

— Az aradi hírlapírók és írók köre tegnap délután **Brankovits György** elnöke alatt rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyen több belügy elintézésén kívül felvették a körbe alapító tagokul **Weidenfeld István dr.** és az „Aradi légzsészvilágítási vállalat“ rendes tagul **Verhovay Gyula**.

— A katonaság köréből. **Schenker György** csász. és kir. 3-ik huszárezredbeli 2. oszt. századost, mint szolgálatra alkalmatlant, a király a nyugállományba helyezte.

— Az élővizcsatorna töltése. Az élővizcsatorna töltésének felemelését egy magánjellegű megbeszélés alapján már régen óhajta a társulat. E töltés bekapcsolódni a mihályfalvi töltésbe és feleslegessé tenné a radnai ut feltöltését. A mezőhegyesi élővizcsatorna társulat azonban hozzájárulást kívánna, mivel a töltés felemelése körülbelül 15.000 frtba kerül. A tanács az ügyet a közlekedési bizottságnak adta ki.

— A legújabb vashíd. Arad város közgyűlése már kimondotta egy kisebb vashíd felépítését, mely a kiserdő végén a Leiningen utozába vezetne. A tanács tegnap utasította **Pellegrini Pascal** vállalkozót az előmunkálatok megkezdésére.

— Masiroznak a katonák. Az aradi honvédegyezkedés parancsnoksága értesítette a városi tanácsot, hogy a legénység a laktanyából ki-

vonult, s hogy míg távol lesz, a város a tatarozásokat eszközölheti, s a szobákat festetheti. Ugyanily értelemben írt át a honvédeparancsnokságra is.

— Az aradi siketnéma festő. Említettük volt, hogy **Piller Frigyes** aradi siketnéma festő Arad városa taníttatja a rajzolásban, mivel a fiu kitűnő anyagnak bizonyult. Pillernek a tanára **Balla Frigyes** akadémiai festő tegnap mutatta be Arad város tanácsának a fiu bizonyítványait. A tanács azt határozta, hogy felír a budapesti mesteriskola igazgatóságához **Piller** félétele végett.

— Ujítás a vágóhídon. Az aradi új vágóhídnál az állatok levágása alkalmával oly sok hulladék gyűlik össze, hogy azoknak naponként való eltávolítása vált szükségessé. A tanács ezért kimondta, hogy a hulladékok elszállítására két új, megfelelő kocsit szerez be, s annak elkészítésére árlejtést tűz ki.

— Egy mostoha borzalmas tette. **Kisjenni** levelezőnk küldi az alábbi rémes hírt. **Lingurár Julcsa Zarándi** asszonynak volt egy öt éves mostoha fiacskája, kivel a szó legteljesebb értelmében mostohán bánt. Egyáltalán nem szenvedhette a szerencsétlen gyermeket, ki férjének első nejétől maradt az ő gondjaira bízva. Ellenszenve oly magas fokra hágott, hogy a fiacskára nem tudott ránézni s azt minden kigondolható módon üldözte, kínoztta. A napokban férjének valami dolga akadt a szomszéd községben s elutazott **Zarándról**. A mostoha egyedül maradt a szerencsétlen fiával, kire ismét ráripakodott s féktelen dühében úgy találta megütni, hogy a kisgyerek meghalt a neszett össze. Tettétől megijedve, a holttestet kivonszolta az utcára s bedobta az árokba. Itt találta meg azt az apa, ki estefelé tért vissza. A legyek és férgek a holttestet akkorára már úgy eltorzították, hogy a szegény apa alig ismert benne meggyilkolt gyermekére. A férj feljelentése folytán **Lázár Zoárd** kir. járásbíró és **Vékony Albert** dr. járási orvos tegnap **Zarándon** jártak, hol a járásbíró a gyilkos mostohát letartóztatta.

— Örökre szabadságolva. Oda haza már erős reménnyel várta a 3 évig hű maradt szerető, talán újján számlálgatta azt a rövidke két hónapot; várta, mikor lesz már az a nap, a midőn az ő **Suhajda Pistája** az ő keblére siet. Az a nap nem fog elérkezni — soha. Ugy történt, hogy **Suhajda István** Kis-sztmiklósi közhuszár tegnap este 7 órakor több társával a Marosba ment fürödni. Az ár egyszerre magával ragadta s a mire segítségére mehettek volna, a víz eltemette a szerencsétlen katonát. Tegnap este 6 órakor a **Neptun** uszoda elején fogták ki a halottat, a kinek igen sok nézője akadt. A halottnak orrán, száján jött a vér, teste pedig fekete volt. A rendőrség részéről **Bartók Kálmán** rendőrhadnagyot láttuk ottan.

— Az aradi polgári jótékony négyzet köréből. A nemrég megb. **Pálffy Sándor** ügyvéd alapítványként 50 frtot hagyományozott az egyet céljaira, korábban elhunyt nővérének **Pálffy Erzsébet**nek emlékére. Ugyanez egyetnél a **Kishalmy Ferencz** által néh. **Pálffy Józsefné** emlékére tett 4000 frtos alapítványnak két évi kamatai fognak augusztus hó 19-én kiosztatni oly házasság leányok vagy pedig önálló üzletet, ipart kezdő férfiak között, a kik egykor az egyet árvaházában nevelkedtek.

— Az iskolaszék szolgája hosszú tizen-négy évi szolgálat után visszalépett állásától. Az iskolaszék elnöke **Sala Gyula** polgármester az iskolaszék szolgájává **Zankó Józsefet** nevezte ki.

— Gájl házassági idillek. Az aradi gör. kel. román esperesi hivatal akarva-nem akarva csiklandós háttérű történetbe ártotta bele magát. Jelentést tett ugyanis a tanácsnak, hogy Gájiban felette sok a vadházasság, ámbátor ők azok meggátolása végett mindent megtesznek, s igyekeznek a fennálló akadályokat elgördíteni. Indiskrét

ugyan, de egyttal megsugjuk azt is, hogy oda kűnn annyira paradicsomi állapotok vannak, mikép az egyik férj a másik nejevel él, s így felváltva. Az esperesi hivatal kéri a tanácsot, tegyen valamit az ellen. A tanács kiadta az ügyet „tapintatos intézkedés végett“ a kapitányi hivatalnak, amely nem mint az esperes urék, valószínűleg stóla nélkül fogja elintézni a gáji paradicsom viszonyait.

— Kerékpározók kirándulása. Az aradi kerékpár club ma délután 2 órakor **Pankotára** kirándulást rendez. Gyülekező a korcsolyázó egyesület városligeti pavillonjánál; távolság oda és vissza 64.8 km. Tagok által bevezetett vendégek sportszerű ruhában szívesen láttatnak. A m. p. a. r. a. n. c. s. n. o. k. s. á. g.

— Stambulov vagyona. **Stambulov** vagyona vonatkozólag különféle verziók keringenek. A hiteles adatok a következők: **Stambulov** összes vagyona 260.000 frank. Ezzel szemben 130.000 frank zálog- és 50.000 frank váltótartozás áll. Mintán még egyéb pörök is vannak **Stambulov** vagyona ellen, így az öze egy teljesen vagyontalanul marad. Ezzel elesik minden vád, mintha **Stambulov** a köztárgyon rovására meggazdagodott volna.

— A miniszter és a biztosító intézetek. A belügyminiszter a biztosítások ügyében körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz. Kijelenti, miszerint értésére esett, hogy egyes tisztviselők alantasaiknak egyes biztosító intézetet vagy ajánlanak, vagy óvnak attól. Felhívja a törvényhatóságok figyelmét, hogy nem képezheti a tisztviselők hivatását, hogy a szabad versenyt gátolják s a biztosító intézetekre vonatkozólag kiadott rendeletének szigorú megtartását követeli.

— Halál az erdőben. Levelezőnk írja: **Andika Mária**t holtan találták az odvosi erdőben. A vizsgálat megállapította, hogy a halált szívszélhűdés okozta, s büntény nem fog fenn.

— A lakodalom előtt. Napok óta nem látom az utcán azt a csinos, kacsu kis leányt, a ki boldogan simult egy magas, elegáns barna fiatal emberhez, mikor karonfogva végig sétáltak az aradi korzón.

Gyönyörűség volt őket nézni, ha így együtt haladtak. A boldogság tükröződött le arczukról, mosolyogtak, nevettek édesen . . . boldogan . . .

Néhány nap óta nem láttuk őket. Valaki ismeri őket nagyon jól, utoljára tegnapelőtt látta együtt a menyasszonyt és vőlegényt. Hallotta hogy mit beszéltek.

— Ha a felesége leszek, — szólott a menyasszony — le kell mondania a kávéházba járásról.

— Szívesen, — szólott a vőlegény.
— Le kell mondania a szivarozásról.
— Lemondok
— Le kell mondania a barátairól.
— Lemondok.
— Le kell mondania az ivásról, a kártyáról, a kaszinóról.

— Lemondok.
— Nem sugja önnek valami édesem, — szólott most a vőlegény, — hogy önnek is le kell mondania valamiről.

— De igen.
— Nos miről?
— Arról, szép kicsikém, hogy magát — nőül vegyem.

— Balasat. **Kisjenni** tudósítónk értesít bennünket az alábbi balesetről. Vas budapesti faterkedő-czég itteni felügyelőjének jobb karját a hid mérleghajtója oly szerencsétlenül kapta el, hogy az egész jobb kart többől leszakította. A sebesültet **Vékony Albert** dr. járásorvos vette gyógykezelés alá s ámbár a felügyelő sebe roppant veszélyes, felgyógyulásához van remény.

— **Koch I.** műszabász, az Európa szabás felalálója, ismét egy új találmányt produkált, mely felülmúlja mind az eddigi létezett szabásokat. Az új találmány czél szerűsége az, hogy egy ábrán készen áll az összes divatok követelménye. Bármiféle ruhát akarunk szabni megtekintjük egyszerűen azon ábrát, mely világosan megmutatja a készíteni kívánt ruhát, és azt egész könnyedséggel kiszabhatjuk. Ezuton is felhívjuk az érdekelt feleket ezen rendkívül czél szerű találmányra.

— Furcsa párhajozás. 1866-ban a **Paris** melletti **vincennesi** erdőcskében történt, hogy

egy uri emberekből álló csoport állott egy tisztáson, heves vitatkozásba elmerülve. Kis távolságra tőlük két más fiatal ember állt, egy-egy fához támaszkodva, kik félig gunyosan, félig fürkészőleg majd egymásra, majd a vitatkozó csoportra néztek, amelynek tagjai mind hevesebben vitatkoztak egymással. A két fiatal ember ingujjra volt vetkőzve, de egyszer csak egyik így szól: „fázom” és fölvette kabátját, mire a másik is követte példáját. A két ur ezután megtörve az eddigi némaságot, beszélgetni kezdett egymással, majd agyba-főbe dicsérgetni kezdték egymást és kölcsönösen biztosították egymástrokonzalattukról. A vitatkozó csoportban pedig ezalatt pofonokra és ütlegekre került a dolog. „Menjünk”, szól mosolyogva a két ur közül az idősebbik, „válaszok szét — segédeinket.” Ez a két ember ugyanis, kik ily sajtóságos körülmények között barátkoztak meg egymással, azért jelent meg Vincennesben, hogy párbajt vívjának és csak arra vártak, hogy segédek a föltételeket megállapítsák. A segédek azonban összeveszték a föltételeken, a két párbajozó fél pedig azalatt kibékült. Francisque Sarcocoy, a rettegett kritikus, volt az egyik, a másik pedig Hector Pessard, legutóbb a „Gaulois” színházi referense, aki csak pár nap előtt halt meg és egyike volt a legjobb párisi publicistáknak. Ez utóbbi beszélt el baráti körben „Sarcocoyval vívott párbajának” mulatságos történetét.

— **Nőorvosok Moszkvában.** A napokban közzé tett statisztikai kimutatás szerint a nőorvosok száma jelenleg 554, kik közül 291 magánpraxist tiz, 98 a tartományi kormányzat szolgálatában áll, 33 tanítóintézetekben, 31 városi kórházakban, 17 mint községi orvos, 33 zsidó kórházakban, 10 szülészeti kórodán működnek; nyolczan gyarakban vannak alkalmazva, négyen tudományos intézeteknél nyertek foglalkozást, ketten óvodák mellett működnek, 16 pedig férjhezment és ez okból lemondott az orvosi hivatásról.

— **A király látogatása egy tűz színhelyén.** Megható érdeklődésnek adta jelét a napokban uralkodónk, aki személyes látogatásával tiszteit meg egy jainzi osztrák parasztagdát, a kinek háza a mult szombaton földig leégett. A király ugyanis értesült a szerencsétlenül járt gazda nyomoráról és miután hadsegédének kíséretében maga is elment meggyőződni a gazdát ért nagy csapásról, barátságos szavakkal megvigasztalta alattvalóját. Mikor a király visszatért Ischlbe, azonnal intézkedett, hogy a gazda ezer frtnyi segélyt kapjon.

— **Szerencsétlenség a színpadon.** Egyik new-yorki színházban a „Captain Paul” színdarabot játszták, a melyben híven megjelentették a tengeren folyó hajó harcztot is. A fegyverek csattogtak, sőt még az ágyu is dörgött, a mikor Weigand, a hős véletlenül igen közel jutott egyik mozsárágyuhoz, úgy hogy az ebből kicsapódott lángugár éppen az arcát találta. Weigand eszméletét veszítette. Mikor magához tért, arca és szemei teljesen össze voltak égve. A szerencsétlen ember a szeme világát teljesen elvesztette.

— **Elfogott szociálista izgatók.** A főthi csendőrök — mint táviratozzák — a váci járásbíróshoz kísérték Vörös Antal és Borsek Ferencz munkásokat, a kik bevallották, hogy nemzetközi izgatók; magyar német és oláh szociálista lapokat osztogattak ki a parasztok között.

— **Elrabolt grófi család.** Olaszországban, a hol az álarcos rablók még ma is zavartalanul garázdálkodhatnak, az elmult héten hat álarcos rabló gróf Ferniánit két leányával és menyével Faenza mellett, a mikor a grófi család kocsiján haza akart hajtani, megtámadta és kirabolta. A vakmerő rablók a kocsi nem bántották, hanem azzal a fenyegetéssel küldték haza, hogy ha a gróf neje nem hoz ötvenezer lira váltságdíjat, a gróft leányával és menyével könyörtelenül legyilkolják. Váratlanul azonban több hazatérő munkásember észrevette a rablókat és rájuk támadt, mire a rablók ijedten elszaladtak. Ep akkor érkezett arra a grófné hétezer ötszáz lirával. A gróf ennek az összegnek nagy részét a bátor munkásoknak ajándékozta.

— **A közös pénzügyminiszter neje,** mint a „Bosn. Post” írja, a napokban sorra meglátogotta a szerajevói közigazgatásokat. Kállayné ez alkalomra magával vitte a lányát is és hosszasán időzött a népkonyhában, a váro-

si árvaházban és az elaggott szegények intézetében, a hol a gyámoltak osztatlan tisztelettel fogadták Kállayné és leányát. Jellemző volt a látogató nő megjegyzése, melyet a kormánybiztoshoz intézett: „Magamal hoztam a lányomat is — mondá — hogy megismerkedhessék az emberi élet szomorubb oldalával is!”

— **Szépségverseny.** Anna napján Bécsben évenként a Kahlenbergen szépségversenyt rendeznek. A verseny úgy folyik le, hogy a kiránduló helyre menő férfiak belépti jegyéhez egy szelvényt mellékelnek, a melyet mindenki annak a hölgynek ad át, a kit a legszebbnek tart. A mely hölgynek a legtöbb szelvénye van azt proklamálják a legszebbnek. Tegnap este, az Anna nap előestéjén tartották meg a szépségversenyt. A zenetribünről hirdették az eredményt. Az első díjat, arany női órát és lánczot fekete hajú és szemű szépség: S e r i n g b a u e r Mária, kapta 430 szavazattal. Három kisebb díjat S t a r k Mária, S e r o v u s Leopoldina és K l e i n Emma kapott. A „legszebbek” azután a közönség részéről élénk ovációban részesültek.

— **A román király Ischlben.** Károly román király, mint egy bukaresti távirat jelenti, a ragaczi fürdőből visszajövet látogatást fog tenni Ischlben királyunknál. A román király jövő pénteken utazik el Bukaresból és szeptember elején megy Ischlbe.

— **Köszönetnyilvánítás.** Boldogult Herz el Bernátné született Leopold Julia urnő ravatalára szánt koszoru megváltása fejében Goltschmidt Mihály ur az izr. árvaház javára 10 forintot adományozni sziveskedett, — mely nagylelkű és kegyeletes adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Köszönetnyilvánítás.** Boldogult Herz el Bernátné született Leopold Julia urnő, az izraelita nőegylet számos éven át volt buzgó és érdemdes választmányi tagjának ravatalára szánt koszoru megváltása fejében az izr. nőegylet javára adományozni sziveskedtek: Leopold Zsigmond ur és neje 10 frtot, Hirschmann Simon ur 10 frtot, Hirschmann Vilmos ur 10 frtot, Schulhof Károly ur és neje 10 frtot, Tenner József ur és neje 10 frtot, Knopfmacher József ur és neje 5 frtot, Roser Jakab ur és neje 5 frtot, mely nagylelkű és kegyeletes adományokért hálás köszönetét fejezi ki E l e s Armiané, alelnök.

HYMEN.

Szemerjay Lajos, a szalárdi takarékpénztár derék könyvelője, 1. hó 29-én reggel 8 órakeresküzik örök hűséget Wanitsek Ilka urhölgynek — Marschall Lajos dr. nővérének.

Fránkl Emil, köztisztviselőben álló kereskedő Pécskáról augusztus hó 4-én esküszik örök hűséget Vogel Mariskának, Vogel Nathán n.-sz.-miklósi főrabbi bájos és művelt leányának.

Ozv. Schwartz Samuné bájos és nagyműveltségű leányát T e r k á t ma este jegyzi el B.-Csabán W e i c h e r z Lipót, Deutsch testvérek helybeli jóhirű özég egyik dispense és az aradi társadalom kedvelt tagja.

Weisz Ignác augusztus 4-én tartja esküvőjét Klein Janka kisasszonnyal Aradon.

GYÁSZROVAT.

† Herz el Bernátné elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak úgy a maguk, mint a nagyszámu rokonok nevében mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett hitves, a szeretetteljes gyermek, az önfeláldozó édes jó anya, a leggyengédebb testvér, sógor, unokahug és rokon Herz el Bernátné szül. Leopold Julia urnő, 1895. évi július hó 27-én reggeli 7 óraker, családjának és a jótékonságnak szentelt drága életének 38-ik és felette boldog házasságának 18. évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A felejtetlen megboldogultnak földi maradványai július hó 28-án d. u. 6 óraker fognak Deák Ferencz-utca 42. számú házból a helybeli izr. sirkertben örök nyugalomra helyezettetni. Béke drága hamvaira! Aldás emlékére! Arad, 1895. évi július hó 28-án. Herz el Bernátférj., Herz el Emmike leánya, Leopold Zsigmond fivére, Leopold Rezső atya, Herz el Adolf apósa.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradi kereskedő ifjak közművelődési köre a napokban népes választmányi ülést tartott a melyen számos tárgyat intéztek el. Jegyző felolvasta a mult ülés jegyzőkönyvét, mely után a pénztárnok adta be jelentését, mely szerint junius hóban befolyt tagsági díjakban 54 frt, bálí jövedelmekben 134 frt 71 kr. Legérdekebb képet mutat az egylet működéséről a helyeszközlő osztály jelentése. A jegyző jelentése szerint beérkezett 53 levél, melyekre 47

esetben válaszoltak; jelentkezett helyszerzés céljából 28 tag, elhelyeztetett helyben 16, vidékre 1 tag. A vigalmi bizottság jelentéséből kitűnik, hogy a f. hó 13-án rendezett bál tiszta jövedelme, daczára az esős időnek, meghaladta a 100 frtot. A könyvtári bizottság jelentése szerint a művek egynehány példánya hiányos, miért is ezek potlására 100 frtnak megszavazását kéri. Elnök jelenti, hogy az egyleti helyiségnek megfelelő lakást talált mely 2 nagy teremből és 5 kisebb szobából áll. A választmány a helyiséget megfelelőnek találta, miért is egy bizottság küldetett ki, a szerződés megkötésére. Ezután elhatározták, hogy augusztus hó 4-én délután 3 óraker rendkívüli közgyűlést tartanak. Végül felvették új tagokul Deutsch Vilmos, Deutsch Lajos, Deutsch Róbert, Csillag Ignác, Havranek János, Klein Sándor, Rónai Béla, Hegyi Albert, Blau Lajos (rendes), Baumann Lajos (pártoló), Skopecz Leó Budapest, Fejér János Arad, Steiner Ferencz Déva (kültagok).

(*) **Rendkívüli közgyűlés.** Az „Aradi kereskedő-ifjak közművelődési köre” augusztus hó 4-én d. u. 3 óraker a „Kereskedelmi Akadémia” dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tag urak ez uton is meghívattak. Targysorozat: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. A kör ozimének megváltoztatása. 3. Vigalmi bizottsági titkár választás. 4. Indítványok. Az elnökség.

TANÜGY.

(—) **Iskolai értesítés.** Az aradvárosi kereskedelmi akadémia ez évi értesítőjében közelebből ismertetett idegen nyelvi póttanfolyamok augusztus 1-én veszik kezdetüket. Az igazgatóság tisztelettel föl hívja azon szülőket, a kik gyermekeikkel a tanfolyamok valamelyikét végeztetni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat legkésőbb e hó végeig bejelentsek.

MULATSÁGOK.

(=) **Az aradi nyomda részvénytársaság** személyete által augusztus hó 11-én megtartandó, szavalatokkal, felolvasással és magánjelenettel egybekapcsolt táncmulatságára serényen folynak az előkészületek. Az előjelekből ítélve e mulatság igen sikerültnek ígérkezik, annál inkább, mivel a rendezők között sok tánczot kedvelő fiatal van. A meghívók már teljesen szétküldtek, a kik pedig ez ideig nem kaptak s arra igényt tartanak, sziveskedjenek ez iránt a rendezőséghez fordulni.

(=) **Az aradi Ifjuság köréből** alakult 30-as bizottság augusztus hó 17-én (szombaton) a városliget nagytermében zártkörű jótékonycélu táncvigalmat rendez. Belépti-díj előre váltva. Személyjegy 80 kr. Családjegy 1 frt 60 kr. Pénztárnál: Személyjegy 1 frt. Családjegy 1 frt 80 kr. Karzat 30 kr. Jegyek előre válthatók a meghívó előmutatásával Hoffmann Antal és Glück Dezső üzletében s a rendezőség összes tagjainál. A tiszta jövedelem egyrésze az aradi kereskedő ifjak betegs.-egylete javára másrésze az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete javára fordittatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A rendezőség a vigalmon a kormánygart és magyar keringőt fogja lejteni. Szünóra alatt füzér táncz melyre a jelvények a pénztárnál kaphatók. Kezdeté este fél 9 óraker vége kivilágos kivirradtkor. Talp alá valót Nagy Józsi és fia Károly zenekara fogja szolgálni.

(=) **Az Aradi Iparos-ifjak önképző és betegsegélyző egylete** saját pénztára javára vasárnap július hó 28-án az ipartestület udvarán műkedvelői előadást rendez. Belépti-díj I. hely 60 kr., egyleti tagok részére 50 kr.; II. hely 40 kr., egy'eti tagok részére 30 kr.; állóhely 20 kr. Kezdeté este 8 óraker. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Szinre kerül a Pártütők cz. vigjáték a már közlött szereposztásban.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

* **A Thurzán-familla** ozimü 12—15 ivre terjedő regény augusztus hó közepén felette díszes kiállításban hagyja el a sajtót. A szerzők kéri a t. ivtartókat, hogy gyűjtőiveiket a jövő hó elejéig az előfizetési pénzekkel együtt az „Aradi Közlöny” szerkesztőségébe a szerzők bármelyikének nevére küld-

jék be. **Hrabovszky Lajos, Koszka Mihály.**

* **Millenniumi történet.** Az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkából (millenniumi kiadás) most került könyvpiacra a 31. füzet, mely a második kötet folytatását képezi és a 32. füzet, melylyel meg a harmadik kötet megkezdődik. A kiadó r. társulat ugyanis úgy intézkedett, hogy ezután váltakozva, a második és a harmadik kötet folytatólagos füzetét fogják megkapni a nagy munka előfizetői. A harmadik kötet Pórá Antal kiváló történetírónk tollából „Az Anjoukorát” tárgyalja. Ennek a 32. füzetnek pompás műmelléklete is erre utal, mely Brozik V.-nek híres festménye után „V. László köveit leánynezőben VII. Károly francia király udvaránál” tünteti fel, a másik műmelléklet pedig „Nagy Lajos diadalát a törökök felett és a máriaczei templom alapítását” ábrázolja. A füzet tele van az Anjou-korszakra, nevezetesen pedig Róbert Károly uralkodására vonatkozó történelmi emlékek képeivel. De vissza kell még térnünk a 31. füzetre, melynek mindjárt színes műmelléklete okvetlenül felhívja figyelmünket. Ez **Thán Mór**nak a nemzeti muzeum képtárában levő országos hírt festményének sikerült másolata, melynek címe „Kun László és Habsburgi Rudolf találkozás a morvamezei csatánál.” A füzetben a II. Géza alá ti orosz és görög háborúk, majd III. Béla uralkodásának, családi összeköttetésének, az ország és a király pénzügyi és gazdasági viszonyainak leírását találjuk számos szöveggel illusztrálva. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetési ár negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félvégre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton új füzetet kapnak.

— * **Küry Klára** férjhez megy. Mint egy magánlevélből értesülünk, a népsinház bájos dívjája jegyet váltott **Heltay Jenő** fővárosi hírlapíróval.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Hamis tanukat állító ügyvéd.** Érdekes vég-tárgyalás folyik most az aradi kir. törvényszék előtt **Curtuciu Mózes** aradi ügyvéd ellen. Az eddigi tárgyalás szerint a tényállás az, hogy **Curtuciu Mózes** még 1891-ben egy cséplő gépet vett 500 frton **Pollák** aradi gazdasági gépraktárostól váltóra, melyet később, mikor fizetni kellett volna eltagadott, illetőleg azt állította, hogy ő tanuk előtt megfizette az 500 frtot. A bizonyítási eljárás folyamán lassan-lassan bebizonyul **Curtuciu Mózes** az a ténye, hogy ő egyáltalában nem fizetett és a tanui hamisak. A tárgyalást be nem fejezhetvén, elhalasztották.

§ **Fogadatlán prókátor szerepét vitte** **Laczkó Tóni** pankotai lakos a **Muntyán Marjuca** és **Birta Gyorgye** ügyében. **Muntyán Marjuca** vadházasságban élt **Laczkó Tónival**. Egy alkalommal az asszony összekapott **Birta Gyorgyival** a már-már botvégre került a dolog, mikor dühök lecsendesedett. Ekkor érkezett oda **Laczkó Tóni**, ki a leeresztett kapát újból felemelte és fazzal úgy vágta fejbe **Birtát**, hogy az nem bírva el az ütést összerogyott. A törvényszék 7 havi börtönrre ítélte **Laczkó Tónit** súlyos testi sértés büntetéseért.

TÁVIRATOK

Jenő főherceg váltói.

Budapest, július 27. (Saj. tud. táv.) A szenzatiós váltó hamisítási bűnpörben a hamisítással vádolt özv. **Simonsics Beláné** eilen már a fenyítő bíróság is megtette az első lépést. A kir. ügyészség ugyanis, mihielyt a rendőrség értesítést küldött az esetről s azt is tudatta, hogy **Simonsicsné** megkeresésére **Karlsbrunnban** elfogták, a fogoly nő kiadatását kérte **Ausztriától**, amennyiben a letartóztatás a **freudenthali kerületi járásbíróság területén** történt. Ez volt tegnapelőtt s így már azért is korai az a hír, hogy a vádlott nőt máris a fővárosba szállította volna. Az eljárást tekintet nélkül a kár megtérítésére hivatalból és okirathamisítás

miatt megindították. Egyébként maga **Jenő főherceg** is azt kívánja, hogy a váltóhamisító kerüljön a törvény elé s ezért egyik kamarását **Budapestre** küldte ki a feljelentést nevében is megtette.

Egő gyár.

Budapest, július 27. (Saj. tud. táv.) Délben a jutagyár kigyulladt. Epen most vonul ki a tűzoltóság.

Kitüntetés.

Bécs, július 27. (Saj. tud. táv.) A király **Ludvig** tábornagy, volt tüzérségi felügyelőnek nyugdíjaztatásakor báróságot adományozott.

Sándor király külön követe.

Belgrád, július 27. (Saj. tud. táv.) A király elnöklése alatt múlt vasárnap tartott miniszteri tanács foglalkozott a bolgár-macedoniai esetekkel, s az eredményről **Milánt** és **Risztics**et értesítették. A király személyesen kereste fel **Risztics**et és felkérte **Milán** nevében is, hogy a hirtelen beállott politikai viszonyokról a király nevében utazzék **Ischlbe**, s a helyzetről **Ferencz József**nek és **Goluchovskynak** jelentést tegyen és kérjen tanácsot a jövő magatartásra nézve. Tegnapelőtt utazott **Ischlbe** **Sándor** király sajátkezü levelével **Risztics**, **Milán** pedig közelebb incognitóban **Svájczból** **Bécsbe** megy **Goluchovskynak** értekezni.

Stambulov gyilkosai.

Szófia, július 27. (Saj. tud. távirata.) A **Stambulov** gyilkosai elleni vizsgálat semmi újat nem hozott napfényre.

Harcz a benszülöttekkel.

Madrid, július 27. (Saj. tud. táv.) A spanyolok és a cubai benszülöttek közt **Santa-Barcaránál** ütközet volt. Az utóbbiaknak 19 a halottjuk és 30 a sebesültjük. 3 spanyol meghalt és megsebesült egy parancsnok, egy kapitány és hét közkatoná.

A bolgár küldöttség missiója.

London, július 27. (Saját tud. táv.) A Times jelenti: A bolgár deputácziónak az volt az utasítása, hogy proponálja **Lobanovnak**, miszerint a fejedelmet akkor ösmerjék el, ha hozzájárul ahhoz, hogy **Bulgária** külpolitikáját teljesen **Oroszország** vezesse és **Boris** trónörökös az orthodox vallásban neveltessék.

Vasuti szerencsétlenség.

Paris, július 27. (Saj. tud. táv.) A **St.-Brieux** mellett történt vasuti szerencsétlenségről a következőket jelentik: A **St.-Aune-Auray**-ból elindult vonat két mozdonyból és 24 vagonból állott, melyben igen sok zarándok utazott. — Míddön a vonat az állomást elhagyta, az első mozdony kisiklott és az egész vonatot a vágányból magával rántotta, még mielőtt a mozdonyvezetőnek ideje lett volna ellengőzt adni, vagy a féket alkalmazni. A legtöbb kocsi egymásra torlódott és összezuzodott. Hat vagy nyolcz vagon darabokra törött kettő pedig formálisan eltűnt. A romok közül borzasztó vészkiáltások hallatszottak, míg több utas eszeveszetteen rohant ki a sértetlen kocsikból. A rémület csillapultával a mentéshez fogtak. Mintegy 12 halottat szedtek össze

a romokból, köztük volt a két mozdonyvezető és a két fűtő, 50 ember megsebesült, 20 súlyosan. Azt hiszik a kisiklást a felhőszakadás okozta, mely a talajt meglazította.

A kegyelmes szultán.

Konstantinápoly, július 27. (Saj. tud. táv.) A kormány hevenőt örmény fogolynak megkegyelmezett, kikkel hűséget és engedelmességet esküdtettek a szultánnak. — A megkegyelmezettekkel háromszor megéjenezették a szultánt. Mindenütt a kegyelmezési eljárást követik s az összes megkegyelmezettek száma három ezernél több.

Czáfolat.

Konstantinápoly, július 27. (Saj. tud. táv.) A hadügyminiszter megczáfolja azt a hirt, hogy a 2. és 3. hadtestet mozgosították.

Vérengzés a templomban.

Corfu, július 27. (Saját tud. táv.) **Argyrokoslisból** jelentik: Egy görög leánynak a török hitre áttérése miatt véres összeütközés volt. Ugyanis a görög érsek a leányt ezen szándékaról lebeszélte, s ezt az eljárást a törökök megbosszulandó, vasárnap a székesegyházba törtek. Borzasztó dulakodás támadt, tizenkét görögöt megöltek, maga az érsek és öt török súlyosan megsebesültek, s kívülök a tolongásban még harminczan súlyosan sebesültek.

Vérengző indiánok.

New-York, július 27. (Saj. tud. táv.) A **Jackson-Hole** lakosságát, hetvenöt családot az indiánok legyilkolták. Az indiánok ellen katonaságot küldtek.

KÖZGAZDASÁG.

Kilátások a szüretre.

— A szőlő- és a gyümölcsstermés. —

Az ország minden részében még az 1892-ik évben szármalmas állapotokat észlelhetünk a bortermelés körül, sőt az 1893-ik évben is. De már ekkor legalább felhangzott a legtöbb helyütt az a határozott program, hogy a szőlőket újjá kell teremteni. Felkarolták igen sokan a szőlőművelést és több vidéki szövetkezet s egyesület is alakult a végéből, hogy a kellő impulzust megadja a szőlők rekonstrukciójára. Az állam sem hagyja tétlenségben a népet, lépten-nyomon buzdítja közegeivel a termelőket új szőlők létesítésére és a régiak felújítására.

A kezdetnek a legnehezebb részén tehát átestünk volna, s az idén már mutatkozik is ennek az eredménye, mert a szüreti kilátások, ha csak a peronoszpóra vitikola tönkre nem teszi a számításokat, jóval kedvezőbbek, mint a múlt évben.

A peronoszpóra ismét föllépett, még pedig egyes vidékeken oly vehemensen, hogy a permetezés daczára erősen pusztít. A permetezéssel az idén már tűrhetőbben, egyes vidékeken határozottan jól állunk; néhol ugyanis a gazdák kivétel nélkül permeteznek, most már másodsor. Sajnos, vannak olyan vidékek, s talán nagyobb számban, ahol a permetezés csak lassan folyik. Ilyen vidékeken természetesen, ha a terméskilátások még oly kedvezők lennének is, az eredmény nagyon rossz lesz.

Az ország homoki részén állanak legjobban a szőlők, de épp ezek a vidékek azok, ahol legtöbb a peronoszpóra és így a bortermésre a kilátás lényegesen csökkenni fog, ha a gazdák tovább is passzív magatartást tanúsítanak a fellépett ellenséggel szemben. A kevésbé filloxerás és filloxeramentes kövérebb és nem homoki talajú vidékeken is meglehetősen jók lennének a terméskilátások, csak hogy itt is a peronoszpóra, néhol pedig a blackróta és a oserebogarak károsítják a szőlőket. A szőlők ellenségeinek számtalan fajával állunk

szemköt az idén is, mindazáltal azon a nézet-
ten vagyunk, hogy mennyiségileg a múlt évi
bortermésnek jóval fölötte fog állani
az idei termés és remélhetőleg minőségileg is.

A gyümölcstermés, amint szép eredmény-
nyel biztatott a tavasz elején, csaknem oly
gyengén ütött be; vannak ugyan egyes vidé-
kek, ahol az eredmény egy a korán, mint a
későn érő gyümölcsökből kielégítő, tehát az
ilyen vidékek száma jött valamelyest, mint
azoké, ahol alig termett valami gyümölcs.
Aránylag még legtöbb meggy, cseresznye, al-
ma körte és szilva termett. Barackból alig
volt termés; alma és körte is 20-25 százalé-
lékkel kevesebb lesz, mint a múlt évben
volt. Igen sok gyümölcs a viharos időjárás
következtében, de még az itt-ott nagymérvű
fellepett fergek pusztításai miatt is lezuhant.
A kisebb termés következtében a gyümölcs
ára általában véve 30-35 százalékkal maga-
sabb az idén, mint a múlt évben volt.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balog cég jelentése.
Budapest, július 27.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékelt-
ten kínáltak, a vételkedv szintén mérsékelt-
ten volt s az irányzat csendes maradt. Elkelt
12000 mm. változatlan árral.

Table with columns: Raktározás, Tiszavidéki, Pestvidéki, Makói, Felső-tiszai, Rosta, Zab. Rows list various goods and their prices in mm, kg, and ft.

Határidőüzlet: Amerikából ma
lanyhább árfolyamokat jelentettek ennek, da-
czára igen szilárdan indult az üzlet, buzában
és tengeriben s különösen tengeri a pár nap
óta tartó szárazság következtében örvendett
élénk keresletnek, 6-8 krral magasabban zá-
rult, buza és ó tengeri szintén pár krral ma-
gasabban zárulnak.

Zárul 12 órakor:

Table listing prices for Osi buza, Osi május-juniusra, Osi rozs, Tengeri május-juniusra, Osi zab, and Repoze.

Külföld: New-York: búzára 7/8-
11/8, tengerire 1/8-1/8 lanyhább, Chicago:
búzára 1-1 1/4, tengerire 1/8-1/8 lanyhább.
London szilárd, Liverpool élénk.

Értéktőzsde: Külföldi szilárd zár-
latokra nálunk is szilárdan indult az üzlet, de
később bécsi gyengébb jegyzésekre némileg
meglaztyult, zariatig élénk vásárlásokra ugy-
nemzetközi mint helyi papírok megszilárdultak.

Zárul 12 órakor:

Table listing prices for Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztrák államvasút, Rima-Murányi, and Lombard.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi
csarnok. 1895. évi július hó 26-án. Hízott sertés
árak. I. Magyar első rendű. 1. Öreg nehéz
(páronkint 400 kilgron felüli súlyban) — krig.
Öreg közép (páronkint 300-400 kilogramm súly-
ban) — krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kil-
gron felüli súlyban) 51.-52. krig. Fiatal közép
(pkint 251-320 kilgr súlyban) 50.-51. krig.
Fiatal könnyű (pkint 250 kilgr. terjedő súlyban)
49.-50. krig II. Magyar második: Nehéz
(páronkint 280 kilgron felüli súlyban) — krig.
Közép (pkint 220-280 kilgr. súlyban) — krig.
Könnyű (pkint 220 kilgrig terjedő
súlyban) — krig. Szerbiai: Nehéz (pá-
ronkint 260 kilgron felüli súlyban) 49.-50. krig. Kö-

nép (páronkint 220-260 kilogramm súlyban) 49.-
50. — krig. — Könnyű (páronkint 220 kilgrig.
terjedő súlyban) 48.-49. krig. Sertésárak
szám 1895. július hó 24-én volt készlet 29310
darab. 1895. július hó 25-én felhajtator: —
darab. 1895. július 25-én elszállított: 77
drb. 1895. július 26-án maradt készletben 29238
drb. — A hízottsertés üzletirányzata:
Lanyha.

Szeszüzlet.

— Julius 27. —

Gyengébb kereslet folytán ezen sziknek ára a múlt
hétén ismét hanyatlott.
Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 52
forint 50 krajczár, kicsinyben 53 forint — krajczár, per
100 liter % beleérve 35 forint fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 27. d. u. 5 óra.

Table listing various goods like Buzá búsági, Tengeri búsági, Káposzta-repoze, etc., with their prices.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1895. évi április hó 1-től. —

ARADRÓL

Table for train schedules from Aradra, listing destinations like Budapest, Erdély, Temesvár, Szeged, and Gurahonca.

ARADRA

Table for train schedules to Aradra, listing origins like Budapest, Erdély, Temesvár, Szeged, and Gurahonca.

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. július 27.

Table listing exchange rates for various banks and currencies like Magyar koronajáradék, Osztrák hitelrészvény, etc.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. július 27.

Table listing exchange rates for Magyar aranyjáradék, Magyar koronajáradék, Magyar arany, and Magyar ezüst.

Table listing various financial items like Magyar keleti vasut 1876, Magyar föltelhermentelési kötvény, etc., with their values.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Jéna (Arad) Csinos kis dolog. A hét folya-
mán sorát kerítjük.

X. X. (Arad) Teljesen felesleges, hogy sze-
mélyesen járjon el abban az ügyben. Elég lesz az
írásbeli megkeresés. A folyamodványra 50 kros
bélyeg kell.

R. E. (B.-Tenke) Köszönjük, szívesen vesszük
a többi is.

R. A.-né (Pankota) B. soraira mai lapunkban
megtalálja a választ.

M. S. (Arad) Az „Aradi Millenniumi Nap-
tár” részére lapunk szerkesztősége is fogad el
hirdetéseket. Tessék egyenesen ide fordulni. A
naptár több ezer példányban jelenik majd meg.

VIZJELZÉS.

1895. évi július hó 27-én reggel 7 órakor észlelt víz-
állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzónán:

Table with columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet, Időjárás, Vizállás, Légszagtartalom. Rows include Branyoska, Gyulafehérvár, Arad, Makó, Szeged.

A + jel a 0 feletti hőmérséklet és vizállásokat jelzi.
A - jel a 0 alatti hőmérséklet és vizállásokat jelzi.
Arad, 1895. július 27.

A m. kir. foyaműráskai hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Julius 27. —

Fehér Kereszt szálloda: Mezey Gyula gazdatiszt,
Magyar-Óvár. Szűszter Mihály kereskedő, Hátszeg. Gans-
berger József kereskedő, Nagybozsok.

Három Király szálloda: Kauders Adolf kereskedő,
Gyula. Jancsics Lajos gazdatiszt, Budapest. Gobos Ro-
mulus timár, Temesvár.

Vasúti szálloda: Takács Ilona, Szeged.

KIS LOTTO.

Bécsi:

38, 1, 83, 40, 10.

Temesvári:

20, 59, 84, 38, 49.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Vese, húgyhólyag, húgydara
és kösvénybántalmak ellen, továbbá
a légző és emésztési szervek hurutos
bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvíz-kereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal fele-
lősséget a szerk.

Egy
elsőrangú garçon lakás
külön bejárattal
egy vagy két urnak
azonnal, esetleg
szeptemb. hó 1-ére
kiadatik.

A lakás áll három nagy világos szobából
folyosóval,
(légszeszvilágítás bevezetve.)
Megtekinthető
Andrényi Kálmán utódai
czég által. 826

Gelddarlehen

Auf Grundstücke, Provinzhäuser in 40
jähriger Amortisation $5\frac{1}{2}\%$, auf 50 Jahre
 5% . Mühlen und Fabriken 32 Jahre amor-
tisierbar 6% , auf Neubauten wird bei Be-
ginn des Baues 50% Darlehen, bei gänz-
lichem Fertigwerden weitere 50% zu 6%
igem Zinsfusse bewilliget. Personalkredit
jeden Standes in $\frac{1}{4}$ jähriger Tilligung
 $6-7\%$ ige Zinsen, und kann bis 10,000
Gulden in Anspruch genommen werden.
Näheres: Budapest Hazai és külföldi jel-
zálog K. Kerepesi-ut 51. II. em. 25.

Hazai és Külföldi
Bank jelzálog Kölcson (K.)
685 Budapest, Kerepesi-ut 51.

M. kir. államv. Bpest-déli Üzletv.
15546. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán
1896. évi február hó 15-én megüresedő vendég-
lői üzletnek ugyanazon naptól számított három
évi időtartamra azaz 1899. évi febr. hó 15-ig
terjedő bérlete iránt ezennel újból pályázat hir-
dettetik, mely nyilvános tárgyaláson fejbontandó
ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva
és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra
pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a
m. kir. államvasutak Zimony állomásán lévő
vendéglői üzletre 15.546/95 számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve
1895. évi szeptember 3-án déli 12 óráig a m.
kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége
titkári hivatalához czimezve posta útján térti
vevény mellett nyújtandók be bánatpénz fejé-
ben pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben
vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban
szintén posta útján a nevezett üzletvezetőség
gyűjtőpénztárához Budapestre 1895. évi szeptem-
ber hó 2-án déli 12 óráig beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi
tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb-
utolsó s a névértéket meg nem haladó napi
árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a
nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereske-
delmi osztályában (külső-kerepesi ut II. ház. II.
em. 28. ajtószám) miért is az ajánlattevőkről
feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat
magára nézve egész terjedelmükben kötelezők-
nek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határ-
időn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni
nem fognak.

A m. kir. államvasutak bpest-déli üzletve-
zetősége fenntartja magának azon jogot, hogy
az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott
bérösszegre szabadon választhasson.

Budapest, 1895. június hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

Az aradi légszeszvilágítási vállalat

díjmentesen eszközli a légszeszberendezést
magánlakásokba, valamint gázmotorokhoz és légszeszkályhákhoz.

A gázmotorokhoz igénybe vett légszesz
folyó évi augusztus hó 1-jétől
köbméterenként 10 kr, azaz tíz krajczárral fog számíttatni.

Jelentkezések a légszeszgyár irodájához intézendők.

Csanádvármegye alispánjától.

7654/1895.

Árlejtési hirdetmény.

Csanádvármegye széképületének és többi
hivatalos helyiségének fűtéséhez szüksé-
ges tüzi fa szállítására ezennel árlejtés hir-
dettetik.

**A szükséglet: 9 waggon bükkfa,
és 10 waggon cserfa.**

Ajánlat tevők kötelesek zár írásbeli
ajánlatukat f. évi augusztus hó 15-ig Csa-
nád vármegye alispánjához benyújtani.

Az ajánlatban kiteendő hogy vállal-
kozó köteles a szállított tüzi fat saját
költségén Makón az illető hivatalos he-
lyiség udvarába behordatni és az ott ki-
jelölt helyen össze rakatni.

Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 10
%-a biztosítékképpen csatolandó.

Makón, 1895. évi július hó 12-én.

Meskó Sándor

810.

alispán.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT-féle

241.

fénymáz.

Cs. kir. szab.
gyára
alakult 1832-ben.

Bécs.

Ki lábelleit sötét
feketén, fényesen és
tartósan akarja meg-
örizni, az csak

**Fernolendt-
fénymázat**

vegyen.

Mindenütt kapható.

Főraktár: Wechsler József urnál.

A sok értéknélküli hamisítások miatt tessék
nevetem

St. Fernolendt

megjegyezni.

JELLINEK és SCHLESINGER

épület és szerszámfa kereskedése

ARADON, radnai és fő-ut sarkán.

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni hogy a helybeli piáczon,

a radnai és fő-ut sarkán

épület és szerszámfa kereskedést

nyitottunk és azt

Jellinek és Schlesinger

törvényszékileg bejegyzett czég alatt fogjuk vezetni.

Nagy raktárt tartunk: épületfa, deszka, lécz, zsendely, oszlop, továbbá

mindennemű asztalos árukban:

**hárs, tölgy, bükkfa, végre
bognárfákban,**

bükkfarud és tengely, kőrisfata, kőrisfa- és tölgyfaküllőkben stb.

815.

Tisztelettel

Jellinek és Schlesinger.

Hazai és külföldi

Bank jelzalog Kölcson K.

Budapest, Kerepesi-ut 51. II. emelet 25.

40 évi 5 $\frac{1}{2}$ %, 50 évi 5% törlesztési kölcsön földbirtokra, vidéki házakra és telkekre. Malmok és gyárak 32 évre 6% amortizáció uton, házak építkezési kölcsön 50% megkezdésnél, 50% teljes felépítés után 6% kamattal. Személy hitel $\frac{1}{4}$ évi törlesztésre egész 10,000 forintig 6 és 7% pontos lebonyolítása.

Hazai és külföldi

Bank jelzalog Kölcson (K)

Budapest, Kerepesi-ut 51.

684

14769/1895.

Hirdetés.

A nagymélt. földmívelésügyi m. kir. miniszterium 45228/895. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré teszszük, hogy a sertéseknek Magyarország mindazon községeiből, melyek sertésvész, sertésorbáncz vagy ragadós száj- és körömfájás miatt külön községi zárlat alatt nincsenek. Budapestre kizárólag leszurás céljából való behozatala az alábbi feltételek mellett minden külön engedély kikérése nélkül meg van engedve.

1. a sertések a ferencvárosi rendező pályaudvar petroleum raktár rakodóján rakandók ki.
2. sertések kirakodás után kocsin közvetlenül az illető henteshez szállítandók és megérkezésük után legkésőbb 48 óra alatt leszurandók.

A sertések megérkezésük után 48 óra alatt okvetlen leölendők lévén; felhivom a közönséget, hogy e körülményre különösen figyelmeztesse a gazdaközönséget, nehogy az netán eladatlanul t. i. Budapestben való eladás céljából felküldött sertéseiket itt a mondott határidőn belül értékesíteni nem tudván, ennek következtében esetleg károsodjanak.

Arad, 1895. évi július hó 10.

A városi tanács.

Magy. kir. államv. Bpest Déli üzletv.

15497. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Kis-Kőrös állomásán 1896. évi január hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1898. évi december hó 31-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie; a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kis-Kőrös állomásán levő vendéglői üzletre 15497/95 számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1895. évi szeptember 3-án déli 12-órától a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához címezve posta útján tértíveny mellett nyújtandók be, bántópenz fejében pedig 200. szóval kétszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál Budapestben 1895. évi szeptember hó 2-án déli 12-órától leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb, utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítatnak.

A vendég bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi ut II. ház II. emelet 28 ajtó szám.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatokat figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1895. június hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

524/95 g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a templom- és Kazinczy-utca sarkán álló polgári iskola épület külfalának újból való bemeszelése s kijavítása, és utcza és udvari ablakainak és a bejáró ajtóknak befestése iránt folyó év július hó 29-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár a falak befestése és javítására nézve 546 forint 53 kr, az ablakok és ajtók befestésére nézve 283 forint 60 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1895. évi július hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

61271/1895.

Hirdetmény.

Közhírré teszszük, hogy a nagymélt m. kir. földmívelésügyi miniszteriumnak 37791/895. sz. a. kelt rendelete szerint sertéseknek Magyarországból Horvát-Szlavonországba való bevitele és behajtása további intézkedésig tilos.

Arad, 1895. június hó 19-én.

A városi tanács.

524/1895. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi bér- és színház épület utcza és udvari külső falának újból bemeszelése és javítása és az utcza homlokzaton lévő összes ablakok és a nagy kapuk újból befestése iránt folyó év július hó 29-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár a meszelés és faljavítási munkákra nézve 958 forint 90 kr, a mázoló munkákra nézve 401 forint 70 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a vagyis 60 forint készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1895. évi július hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

11185/1895.

Hirdetmény.

Az Arad és Uj-Arad, továbbá a városház és az aradi vár között építendő új hidak ügyében a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszterium 16983/1895. számú rendeletével kitűzött pótbéjárás folyó év augusztus hó 23-ikán délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Összejövetei hely. Aradváros városházánál az I. emeleti kis ülésterem.

Ezen helyszíni bejárásra mindazok, akik magukat érdekelteknek tekinthetik, oly figyelemmel hívatnak meg, hogy a műszaki műveletek a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt folyó év augusztus 8-tól 22-ig bezárólag terjedő 15 nap alatt lesznek megtekinthetők.

Arad, 1895. június 1-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Arad és Uj-Arad, továbbá Arad és a vár között építendő új hidak ügyében a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszterium 16983/1895 számú rendeletével kitűzött pótbéjárás f. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Összejövetei hely Aradváros városházánál az I. emeleti kis ülésterem.

Ezen helyszíni bejárásra mindazok, akik magukat érdekelteknek tekinthetik oly figyelemmel hívatnak meg, hogy a műszaki műveletek a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt f. évi augusztus 8-ától—22-ig bezárólag terjedő 15 nap alatt lesznek megtekinthetők.

Arad, 1895. évi július hó 13-án.

A városi tanács.

220. vh. szám.

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíróóság 4257/95. számú végzése következtében Dr. Rosenberg Miksa ügyvéd által képviselt Dracsay Lajos javára Bildhauer József ellen, hátr. 9 forint 70 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 550 fortra becsült egy Wiese-féle pénzszekrény, 1 bársony butor garnitúra és egy zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. jbiróság 1993/95. sz. végzése folytán hátr. 9 forint 70 kr. tőkekövetelés, ennek 1894. évi szeptember hó 10 napjától járó 6% kamatai és pedig összesen 34 forint 70 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig Boros-Jenőben alperes lakásán leendő eszközzésére 1895-ik évi július hó 31. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy a érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Borosjenőben 1895. évi július hó 15-ik napján.

Bogye István

828

kir. bírósági végrehajtó.

221/1895. szám.

829.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíróóság 1895. évi 4224. számú végzése következtében Dr. Rosenberg Miksa ügyvéd által képviselt Dracsay Lajos javára Bildhauer József ellen hátr. 33 forint 22 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után felül foglalt és 550 fortra becsült egy Wiese féle pénzszekrény, 1 bársony butor garnitúra és 1 zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. jbiróság 1994/1895. számú végzése folytán hátr. 33 forint 22 kr. tőkekövetelés erejéig Borosjenőben alperes lakásán leendő eszközzésére 1895. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. évi t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Borosjenőben, 1895. évi július hó 15. napján.

Bogye István

kir. bir. végrehajtó.

2619/1895. ár. szhoz. 825

Arverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város tekintetes árvaszéke gyámhatóság részéről ezennel közhírré tétetik: miszerint néhai Wally György aradi hagyatékában leltározott különféle arany és ezüst neműek, értékpapírok néhány hordó magyarádi ó és bakator borok, házi butorokból és felszerelésekből álló ingóságok a tek. árvaszék 2619/1895 szám alatti végzés értelmében a helyszínen Arad b. v. Eötvös utca 12. számú ház emeletén folyó évi augusztus hó 16-ik napja d. e. 8 órakor kezdendő önkénytes nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett el és átadatnak.

Kelt Aradon, 1895. július 27-én.

Simon Gábor

t. aljegyző mint kiküldött.

9219. kt.

Hirdetmény.

A pernyávi szarvasmarha állományban a száj és körömfájás eset mind nagyobb mértékben mutatkozik, ennél fogva figyelmeztetem a város lakosságát, miszerint pernyávi lakostól tejet csakis azon esetben vásároljon, ha egészségügyi bizonylattal ellátva van, egyben azonban tudatom, hogy a beteg állat teje könnyen felismerhető, mert az nyálkás undorító, kellemetlen szagú.

Végül figyelmeztetem a tej eladással foglalkozó pernyávi lakosokat, hogy tehenöknek a városi állatorvossal való megvizsgálata után, magokat egészségügyi bizonylattal ellássák, mert az ezen bizonylat nélkül áruló tejei elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

Arad, 1895. évi július 25.

Sarlot
főkapitány.

Magy. kir. államv. üzletv. Szeged.

523. gazdsz. 1895.

15644/95. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szeged-Rókus állomásán megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

A bérlet 1895. évi október hó 1-én veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át vagyis 1898. évi szeptember hó 30-ig.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szeged-Rókus állomása pályaudvarán levő vendéglő üzetére“ felirattal ellátott borítékba zárt, lepecsételt, nemkülömben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1895. évi augusztus hó 15-nek déli 12 óráig vagy az alóírt üzletvezetőségnek vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a vendéglőbérletre 200 az az kettőszáz forint készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1895. év augusztus 14-nek déli 12 óráig vagy személyesen letendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában a hivatalos órák tartalma alatt megtekinthetők, miért az ajánlattevőkről föltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat egész terjedelmükben magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

A főnebbi feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok melyekre nézve az előírt bánatpénz le nem tételre figyelembe vételét nem fognak.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik. Szeged, 1895. év július hóban.

Az üzletvezetőség.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Maros-utca délkeleti sarkán a földi 41. sz. telek mellett fekvő 190 ölnyi teleknek Dr. Muntyán Aurél kára és veszélyére való eladása iránt folyó év augusztus 12-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár önként 17 frt 10 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi július hó 22 tartott üléséből.

Vannay

aljegyző.

16207/895.

Felhívás.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §-a a) bekezdése értelmében közhírré tétetik hogy az 1895. évre kivetett állami és községi adók törvényhatósági utadó, hadmentességi díj, iparkamarai díj és száraz-éri szabályozási költségek előírása befejeztetett.

Felhivatik ennél fogva Arad sz. kir. város adóköteles közönsége, miszerint az 1895. évre kivetett községi tartozásait folyó évi augusztus hó 8-ig annál inkább előírassa mert mulasztás esetén 5 frt-ig terjedhető pénzbírsággal lesz sajtható.

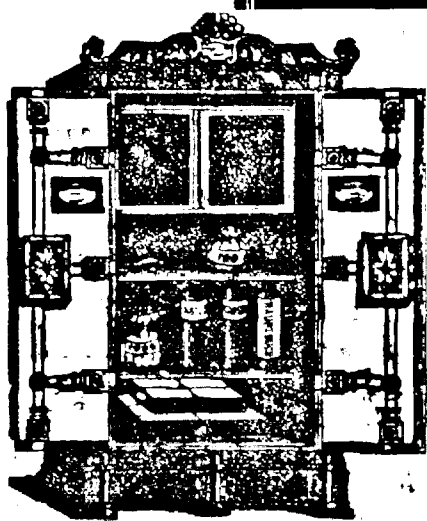
Arad 1895. júli 26-án.

A városi tanács.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

A os. kir. osztr. és a m. kir. minisztériumok s államvasutak szállítói
tíz és betűre ellen bírtos
kis közli és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Közégek számára kivételosen
25% engedmény.

Azonkívül ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
HOWE,
karikahajó
WHEELER & WILSON,
Singer és kézi varrógépek
családok, szabók és cipészek
részére.

Mindenféle varrógépek javítása is eszközöltetik.
Varrógépekhez szükséges kiegészítők.
581

SINGER L. S.

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsénk Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy **Aradon, Vörösmarty-utca 2. sz. a. dr. Darányi-féle házban**

ROTSCHILD és KLEIN czég alatt

egy a mai kornak megfelelő női divat és confectio üzletet, mellékelve női ruhateremmel nyitottunk.

A t. hölgyközönség becses figyelmét bátorkodunk felhívni **dúsan felszerelt raktárunkra**, hol mindennemű

kész női és leány gyermek felöltők, ugy mint gallérok, cepek mantillok, szüts és szörme árukban

a legelső párisi, bécsi és berlini modellek után

a legizlésesebben s a legjutányosabb árak mellett lesznek kaphatók.

Különösen pedig saját műhelyünkben mérték szerinti megrendeléseket a leggondosabb kivitelben fogunk pontosan eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Rotschild és Klein.

Csanádvármegye alispánjától.

8378/1895. al.

827.

Hirdetmény.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága 1895. évi 491. sz. határozata tolytán a megyei kórház és orvoslagnál végrehajtandó javítási és új építési munkálatokat 2524 frt. 73 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czeljaból az 1895. évi augusztus hó 12-ik napjának délelőtt 10 órájára csanádvármegyei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlat versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyzni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségösszeg után számítandó és a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelmbe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a csanádvármegyei m. kir. állami építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Makón 1895. évi július hó 24-én.

Dr. Meskó Sándor
alispán.

14003/895.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszterium 41291/895. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré teszük, hogy a krajnai cs. k. kormány a sertések bevitelét Magyarországból Krajnába eltiltotta.

Magyarországból élő sertés és szürt sertéshus Krajnán át csak átrakodás nélkül vihető át.

Arad, 1895. július 2.

A városi tanács.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1895. évi augusztus hó 8-án

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1895. évi május hóban esedékes

zalogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid.

9191/95 sz. 813.

Pályázat.

Néh. Deutsch Ignác által alapított aradi izr. árvaházban f. évi szeptember hó elsejével 2 alapítványi hely lesz beöltendő.

Felvételre igényt csak 5—10 éves fiuk tarthatnak, ezek között első sorban apa és anya nélküliek, ezek után atyátlan vagy anyátlan árvák vétetnek tekintetbe. Minden esetben a helybeli izr. hitközség bekebelezett tagjainak árvái bírnak előnyvel.

Felvétel iránti folyamodványok az árva gyermek gyámja, vagy egyéb képviselője által a hitközség előjáróságánál a következő bizonylatokkal egyetemben f. évi augusztus hó 20-ig benyújtandók:

- a) hivatalos születési bizonyítvány,
- b) a szülők elhalálozásának hivatalos igazolványa,
- c) himlőoltási bizonyítvány,
- d) egészségi bizonylat az árvaintézet orvosa által kiállítva,
- e) szegénység és gyámoltalaúság kimutatása.

Arad, 1895. július 18.

Az aradi izr. hitközség előjárósága:

Bing Vilmos

elnök.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

„M E N T O R” Ellátási-Vállalat

BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. sz.

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsájt 42 frt értékben 1 frt heti, vagy 4 frt 20 kr. havi befizetés mellett

„Ellátási-könyvecskéket”

melyek a kiállítás egész tartama alatt 7 napra szóló

szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás és szórakoztatási szelvényeket,

1 kiállítástombolajegyét, végül egy 2000 koronás baleset biztosítási bárczát tartalmaznak.

Egy ilyen könyvecskét, (2 személy is használhat, 4—4 napra, ha 6 frt 50 krral pótolva lesz.) — Előfizetéseket csakis korlátolt számban (az első részlet beküldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágosítással szolgálnak:

A Budapest-Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor” Ellátási-Vállalat.

Dr. Morzsányi Károly országgy. képvis. mint t. elnök
Ehrlich G. Gusztáv főv. biz. tag; gyáros, mint eln. igazgató
Rózsa Lajos titkár
Hegedüs Dániel az Első m. ált. biz. társ. közp. főfelügy. f. b. tag, ház- és szálloda-tulajd.
Takács Zsigmond
Stadler Károly

Aradon előjegyzések elfogadtnak a főképviseletnél: **Lendvai Sándor urnál**, a keresk. és iparkamaránál és a városi menetjegyirodában **Rubinstein M. urnál**.